

Розділ «Охорона навколишнього природного середовища»

(Звіт про стратегічну екологічну оцінку детального плану території земельних ділянок з кадастровими номерами 3221284001:01:040:0058 та 3221284001:01:040:0057 в с. Княжичі Броварського району Київської області)

Замовник: Виконавчий комітет Броварської міської ради

Директор ТзОВ «АМ ХОРС» _____ С. П. Сорокін

Головний архітектор проекту _____ В. Д. Рогожа

Львів – 2024

ЗМІСТ

Вступ	3
Методологія здійснення стратегічної екологічної оцінки	4
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	7
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	20
2.1. Географічне розташування та кліматичні особливості	20
2.2. Характеристика поточного стану довкілля	21
2.3. Характеристика стану здоров'я населення	38
2.4. Прогностні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено	40
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу(за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	42
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	45
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	49
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	58
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	65
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	71
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	75
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	79
11. Резюме нетехнічного характеру	80

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Проведення стратегічної екологічної оцінки застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проєкту документа державного планування, що передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

МЕТОДОЛОГІЯ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (введено в дію 28 лютого 2019 року). В цьому законі СЕО визначається як інструмент для запобігання негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановлення відповідності запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

В Україні у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування регулюються Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» (ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року).

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Методичні рекомендації щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації, затверджених Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.10.2023 № 705, розроблені на виконання пунктів 6 та 7 частини першої статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до пункту 4 статті 2 та пункту 2 статті 11 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівна діяльність підлягає стратегічній екологічній оцінці. Розділ «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється у складі проекту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Вимоги до структури та змісту Звіту про СЕО, визначені пунктом 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Розроблення детального плану території та Звіту про СЕО необхідно здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про регулювання

містобудівної діяльності», ДБН Б.11-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території».

В процесі розробки звіту про стратегічну екологічну оцінку необхідно врахувати вимоги наступних законодавчих актів:

- Земельний кодекс України;
- Водний кодекс України;
- Лісовий кодекс України;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закон України «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про охорону земель»;
- Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»;
- Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закон України «Про управління відходами»;
- Закон України «Про рослинний світ»;
- Закон України «Про тваринний світ»;
- Закон України «Про охорону археологічної спадщини»;
- Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
- Закон України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Закон України «Про екологічну мережу»;
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів».

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДПТ та здійснення СЕО

В рамках проведення Стратегічної екологічної оцінки «Детальний план території земельних ділянок з кадастровими номерами 3221284001:01:040:0058 та 3221284001:01:040:0057 в с. Княжичі Броварського району Київської області» було складено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та опубліковано її на офіційному сайті Броварської територіальної громади за посиланням: https://drive.google.com/file/d/1IAjAgmh2iuGOEVkC9qW4QmrMng5v_GGm/view та зареєстровано в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки за № 30-04-5759-24 від 30.04.2024.

З 30.04.2024 протягом 10 календарних днів приймалися зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО. Відповідно до частини 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», у строк що не перевищує 10 днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту

ДДП «Детальний план території земельних ділянок з кадастровими номерами 3221284001:01:040:0058 та 3221284001:01:040:0057 в с. Княжичі Броварського району Київської області», департаментом екології та природних ресурсів Київської ОДА (лист від 01.05.2024 № 1459-28.06.2-2024) та департаментом охорони здоров'я Київської ОДА (лист від 01.05.2024 № 33/1891-2024) в межах своїх повноважень були надані зауваження та пропозиції, які необхідно врахувати при розробці звіту про стратегічну екологічну оцінку.

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Документом державного планування є «Детальний план території земельних ділянок з кадастровими номерами 3221284001:01:040:0058 та 3221284001:01:040:0057 в с. Княжичі Броварського району Київської області».

Містобудівна документація розроблена згідно з рішенням Броварської міської ради від 30.11.2023 № 1404-59-08.

Детальний план території розробляється з метою:

- 1) забезпечення комплексності забудови території;
- 2) деталізації планувальної структури території, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації частини території населених пунктів або території за їх межами;
- 3) уточнення червоних ліній та ліній регулювання забудови;
- 4) уточнення меж всіх обмежень у використанні земель згідно із законодавством, державними будівельними нормами, санітарно-гігієнічними нормами;
- 5) визначення параметрів забудови окремих земельних ділянок;
- 6) визначення містобудівних умов та обмежень;
- 7) визначення розподілу територій згідно з будівельними нормами відповідно до функціонального призначення, режиму та параметрів забудови території;
- 8) визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності щодо:
 - попереднього проведення інженерної підготовки та інженерного забезпечення території;
 - створення транспортної інфраструктури, організації транспортного і пішохідного руху, розміщення місць паркування транспортних засобів;
 - охорони та поліпшення стану навколишнього природного середовища,
 - забезпечення екологічної безпеки;
 - комплексного благоустрою та озеленення;
 - використання підземного простору та створення фонду захисних споруд цивільного захисту;
- 9) зміна цільового призначення сформованих земельних ділянок;
- 10) внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки всіх форм власності, сформовані до 2004 року, відомості про які відсутні у Державному земельному кадастрі.

При розробленні детального плану території враховувались вимоги таких законодавчих та нормативних документів:

- Закони України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про основи містобудування», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про доступ до публічної інформації», «Про індустриальні парки»;
- ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;

- ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги. Частина I Проектування. Частина II Будівництво»;
- ДБН В.2.3-15:2007 «Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів»;
- ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій території»;
- ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту»;
- ДБН Б.1.1-5-2007 «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації»;
- ДСТУ Б Б.1.1-17:2013 «Умовні позначення графічних документів містобудівної документації»;
- ДСТУ Н Б.Б.1.1-19:2013 «Настанова з розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації на мирний час»;
- Земельний кодекс України;
- Водний кодекс України;
- Лісовий кодекс України;
- Кодекс Цивільного захисту України.

Детальний план території розробляється з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці.

Метою розробки даного Звіту є визначення доцільності і прийнятності планованої діяльності і обґрунтування заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища території.

Територія, яка розглядається даним детальним планом, знаходиться по вул. Слави, в с. Княжичі Броварського району Київської області.

Згідно графічних матеріалів генерального плану с. Княжичі, через територію проектування не проходять мережі, загальнодержавних регіональних комунікацій і споруд інженерно-транспортної інфраструктури, які б могли впливати на її розвиток.

Поруч з проєктованою територією проходить ЛЕП низької напруги 0,4 кВ, мережа господарського-питного водопроводу, газопровід низького тиску та газопровід середнього тиску.

На території опрацювання заходиться існуючий житловий будинок та дві

господарські будівлі (які пропонується демонтувати).

Межі детального плану формують:

- з півночі – землями загального користування (вул. Слави);
- із заходу – землями житлової забудови;
- зі сходу – землями житлової та громадської забудови;
- з півдня – землями житлової забудови.

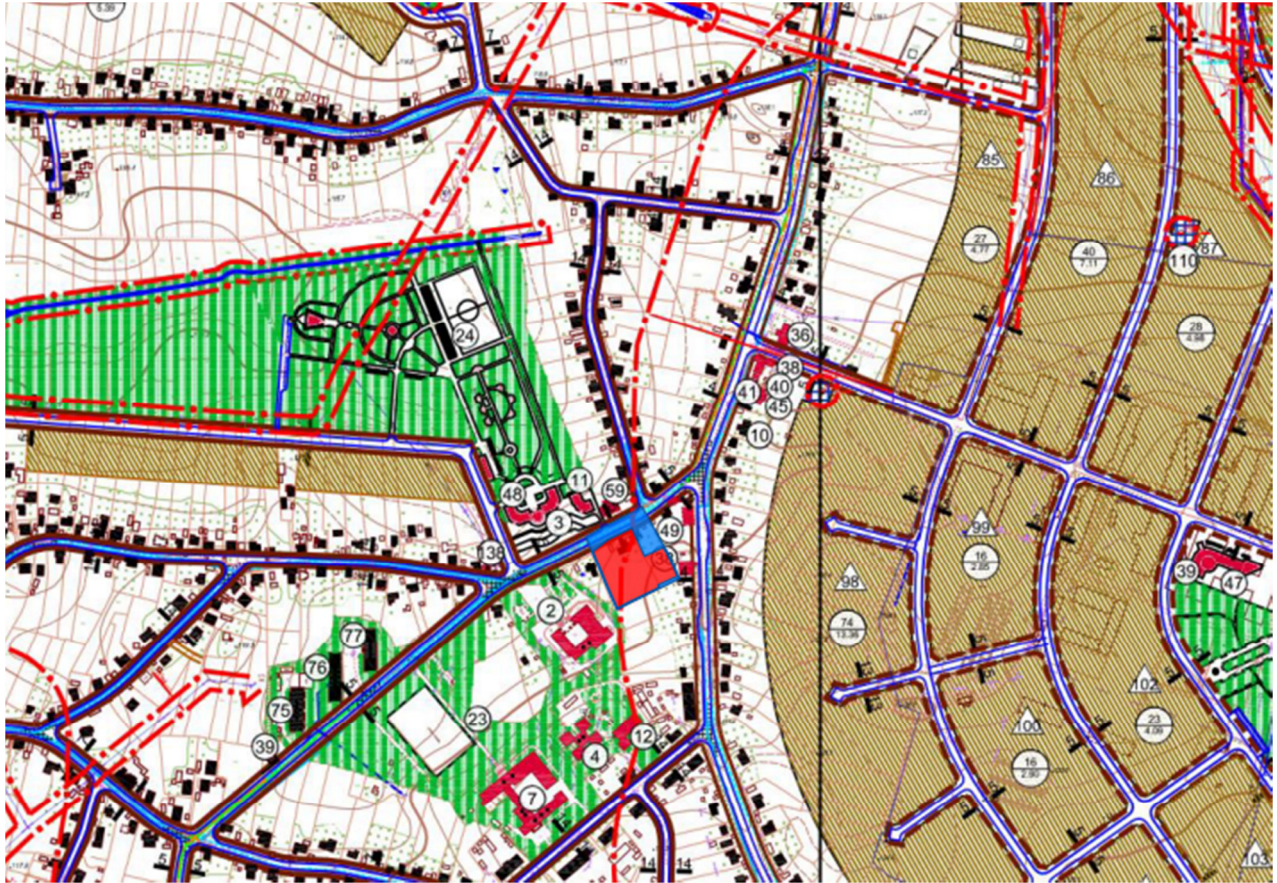

Рис.1.1. Схема розташування земельних ділянок у структурі населеного пункту

В межі опрацювання детального плану території входить дві сформовані земельні ділянки:

Ділянка №1: кадастровий номер: 3221284001:01:040:0058;

- площа: 0.2500 га;
- використання: для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд;
- призначення: 02.01 Для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка);
- категорія: Землі житлової та громадської забудови

Ділянка №2: кадастровий номер: 3221284001:01:040:0057;

- площа: 0.2500 га;
- власність: Приватна власність;
- використання: для ведення особистого селянського господарства;
- призначення: 01.03 Для ведення особистого селянського господарства;

- категорія: Землі сільськогосподарського призначення.

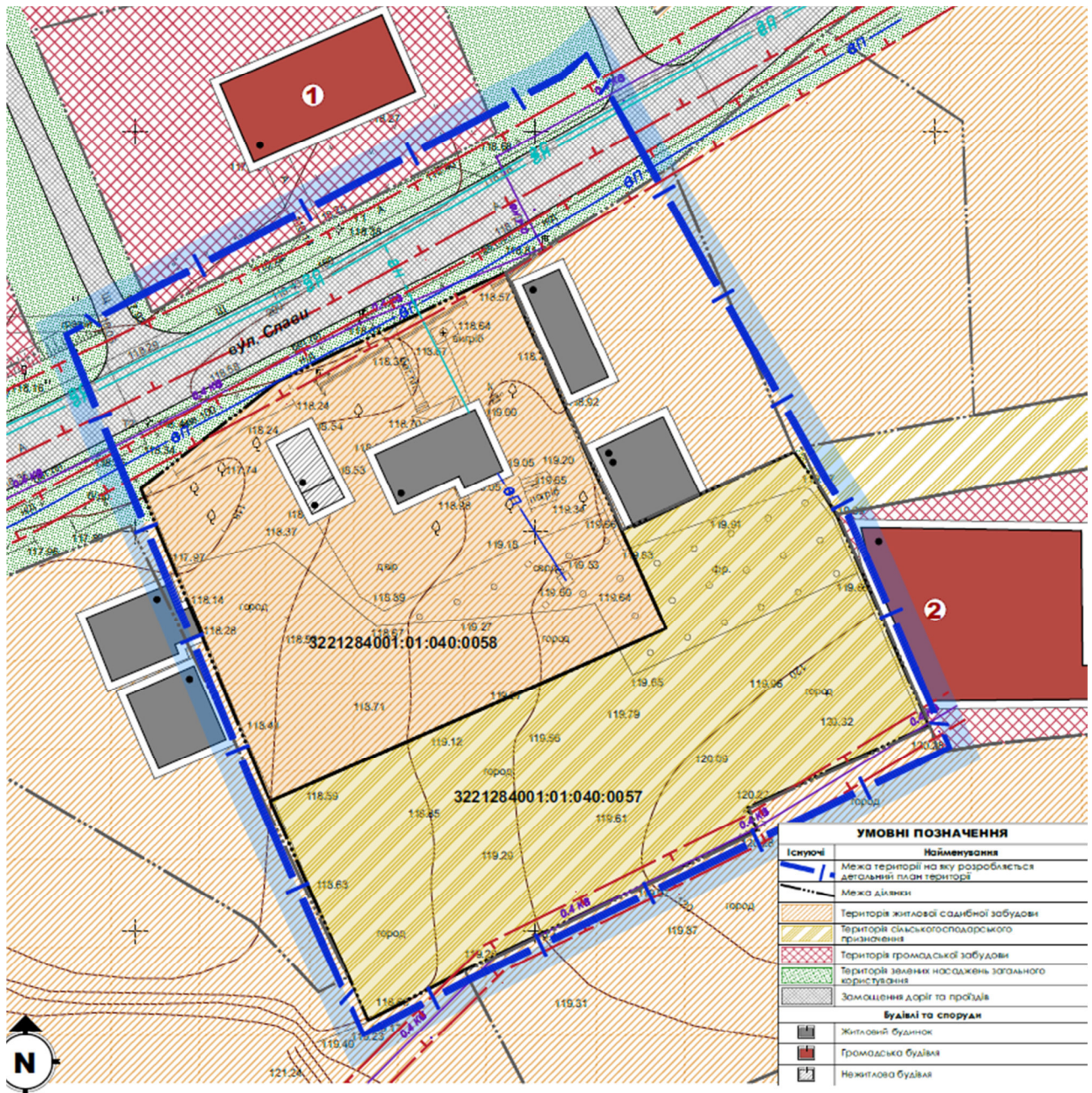

Рис.1.2. План сучасного використання території

В межах проєктованої території передбачається об'єднання та зміна цільового призначення існуючих земельних ділянок (3221284001:01:040:0058 та 3221284001:01:040:005) та формування нової земельної ділянки.

Ділянка №1:

- площа: 0,5000 га
- власність: приватна
- цільове призначення - 03.07 для будівництва та обслуговування будівель торгівлі;
- категорія земель - 200 Землі житлової та громадської забудови;
- категорія угідь - 00800 Землі під громадською забудовою;

Проектні обмеження у використанні земельних ділянок.

В результаті реалізації проєктних рішень детального плану території

проектованими обмеженнями на даній території є:

- 06.01.1 Територія в червоних лініях;
 - 01.08 Охоронна зона навколо інженерних комунікацій (самопливна каналізаційна мережа комунальної каналізації) – 3м;
 - 03.01 Санітарно-захисна зона навколо об'єкта (глухий септик) – 8 м;
- Встановлені обмеження у використанні земельних ділянок.

Обмеженнями проєктованих ділянок є:

- 01.08 Охоронна зона навколо інженерних комунікацій (ЛЕП 0,4кВ) – 2м;
- 01.08 Охоронна зона навколо інженерних комунікацій (мережа господарського-питного водопроводу) – 5м;
- 01.08 Охоронна зона навколо інженерних комунікацій (газопровід низького тиску) – 2м;
- 01.08 Охоронна зона навколо інженерних комунікацій (газопровід середнього тиску) – 4м.

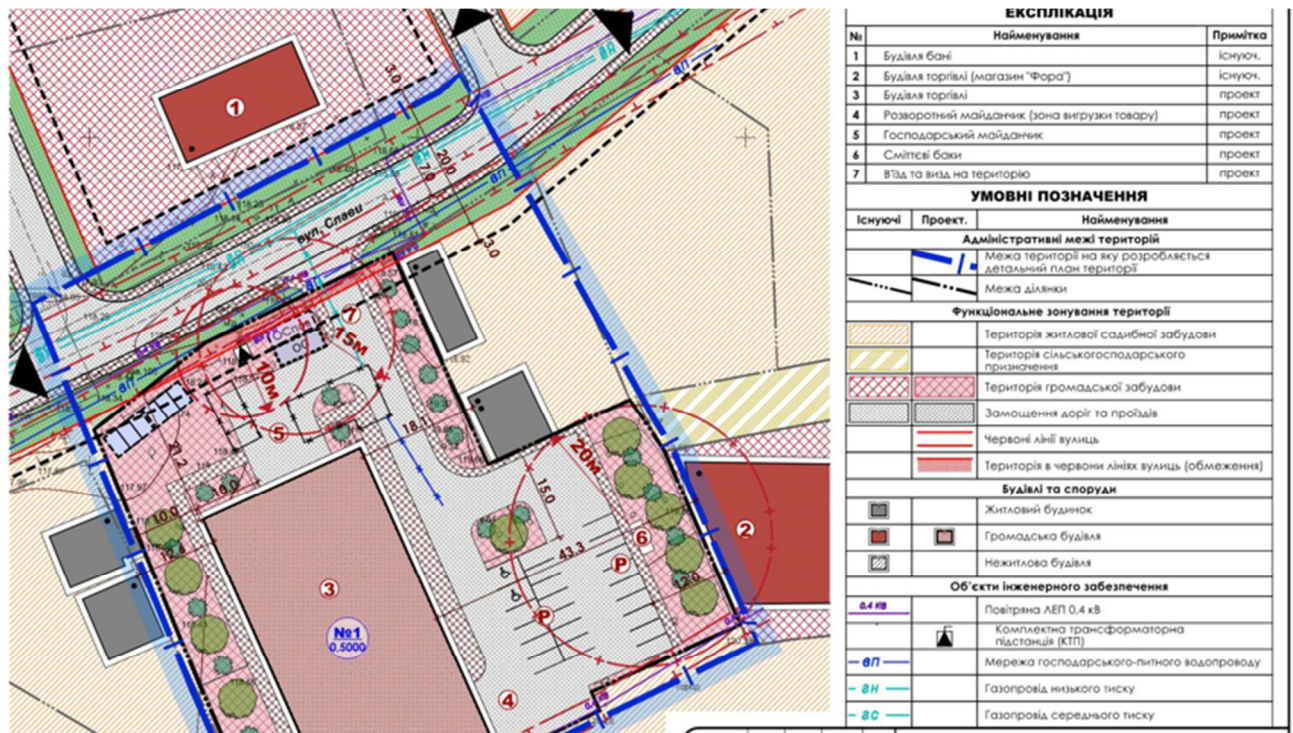

Рис. 1.3. План проєктного використання території

На даній ділянці передбачається нове будівництво будівлі торгівлі, яка сприятиме розвитку торговельного інфраструктурного комплексу в цьому районі населеного пункту, створенню додаткових робочих місць та покращенню обслуговування місцевого населення. Проєктована будівля торгівлі, буде розрахована на відповідність сучасним стандартам та вимогам

ринку. Планується забезпечити її зручне розташування, легкий доступ для покупців, а також достатню площу для розміщення товарів різних категорій.

Проектними рішеннями на проєктованій земельній ділянці загальною площею 0,5 га пропонується розмістити:

- будівля торгівлі;
- автостоянка на 21 машино-місце;
- локальні очисні споруди поверхневих вод;
- локальні очисні споруди побутової каналізації;
- пожежні резервуари;
- трансформаторну підстанцію;

Для забезпечення зручного транспортного сполучення з проєктованою територією передбачається проведення реконструкції та модернізації існуючих доріг та вулиць, які входять до меж опрацювання детального плану території. Головний заїзд на територію буде організований з існуючої вул. Слави.

Окрім того, планується збільшення кількості автостоянок та облаштування зручних зупинок громадського транспорту для забезпечення комфортного переміщення працівників та відвідувачів на проєктовану територію.

Даним детальним планом передбачена автостоянка на 21 машино-місце для відвідувачів та персоналу.

На стоянках для тимчасового зберігання легкового автотранспорту виділяється 10 % місць для транспорту інвалідів.

Інженерне забезпечення проєктної території.

Водопостачання.

Проектний об'єкт пропонується під'єднати до існуючого централізованого водопроводу відповідно до технічних умов відповідної служби.

Визначення витрати води на господарсько-побутові потреби здійснюється на наступних стадіях проєктування.

Каналізування.

Відповідно до ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування» проєктом передбачається будівництво та облаштування локальних очисних споруд (до 50 м³/добу включно), спрямованих на забезпечення оптимального очищення водних стоків. Ці споруди призначені для ефективного очищення стічних вод перед їхнім відведенням у природне середовище. У складі локальних очисних споруд планується облаштувати оглядовий колодязь для здійснення контролю показників стоків, які після підготовки з врахуванням встановлених норм та стандартів, планується скидати у протічну канаву, яка знаходиться у північній стороні від об'єкта на відстані орієнтовно 400 м.

Відведення поверхневих вод.

Пропонується організоване водовідведення поверхневих вод. В межах проектування планується розмістити локальні очисні споруди поверхневих вод. По периметру території буде прокладатись мережа водовідведення із встановленням жиро- та масло- уловлювачів. Стоки потраплятимуть на проєктовані очисні. Очищені стоки планується використовувати для наповнення пожежних резервуарів, а також у весняно-літній період – на полив озелененої території. На період розвитку населеного пункту проєктом також прокладається колектор дощової каналізації в межах червоних ліній вулиці Слави.

Електропостачання.

Електропостачання будівель та споруд на ділянках передбачається від проєктованої трансформаторної підстанції 10/0.4 кВ.

Підключення до трансформаторної підстанції повинно бути виконано згідно технічних умов.

Розрахункова потужність об'єктів та їх загальне річне електроспоживання буде визначатися на наступних стадіях проєктування.

Основними споживачами електричної енергії є:

- технологічне обладнання;
- обладнання загально-обмінної вентиляції та кондиціонування;
- електричне опалення адміністративних приміщень;
- зовнішнє та внутрішнє електричне освітлення;
- господарсько-питні насоси;
- адміністративно-побутові споживачі.

Газопостачання.

На проєктний період газопостачання не передбачається, можливе уточнення на наступних стадіях проєктування.

Теплопостачання.

Опалення проєктованого об'єкту планується від електрокондиціонерів.

Благоустрій території

Даним детальним планом території передбачено комплексний благоустрій та організація зелених зон.

В межах детального плану запроєктовані пішохідні зв'язки з замощенням бетонною бруківкою (ФЕМ), комплексний благоустрій та озеленення вуличної системи.

Благоустрій даного детального плану території проводиться одночасно зі спорудженням будівель, з організацією твердого покриття, вулиць, проїздів, тротуарів, майданчиків, споруд і прокладенням мереж водопостачання, каналізації та інших інженерних комунікацій, озеленення та встановленням малих архітектурних форм.

Поводження з відходами

Містобудівною документацією поводження з відходами пропонується здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами».

Організація сміттєвиділення. Роздільний збір побутових відходів пропонується в контейнери, встановлені у відповідно виділених місцях з наступним вивезенням згідно договору з комунальними службами.

Протипожежні заходи

Розрахункова кількість одночасних пожеж - 1.

Проектом передбачається зовнішнє та внутрішнє пожежогасіння будівель. Зовнішнє пожежогасіння передбачене від 2 пожежних водойм. Біля водойм планується облаштувати пожежні гідранти. Під'їзди до пожежних водойм повинно бути з твердим покриттям.

Витрата води на зовнішнє пожежогасіння складає 25 л/с згідно ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі і споруди» табл. 5. Витрата води на внутрішнє пожежогасіння згідно ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід і каналізація» табл. 4 становить 2 x 5 л/с.

Обмеження поширення пожежі досягнуто:

- за рахунок застосування конструктивних та об'ємно-планувальних рішень, спрямованих на створення перешкод поширенню небезпечних факторів пожежі між приміщеннями, поверхами, протипожежними відсіками та секціями;
- встановленням протипожежних розривів між будинками;
- зниженням пожежної небезпечності будівельних матеріалів, що використовуються в зовнішніх огорожувальних конструкціях та оздоблення і облицювання фасадів;
- застосування інженерно-технічних рішень, спрямованих на обмеження поширення небезпечних факторів в пожежі.
- гасіння можливої пожежі і проведення пожежно-рятувальних робіт забезпечується такими конструктивними, об'ємно-планувальними та інженерно-технічними заходами:
 - улаштування проїздів і під'їздів для пожежних машин;
 - улаштування зовнішніх пожежних драбин;
 - улаштування протипожежного водопостачання для зовнішнього і внутрішнього пожежогасіння;
 - протидимового захисту.

Цільовий аналіз

При проведенні цільового аналізу формується перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснюється подальший аналіз проекту ДДП на відповідність цим цілям.

Перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, необхідних для проведення цільового аналізу формуються на етапі визначення обсягу СЕО.

Якщо проект ДДП включає певні заходи, важливо оцінити відповідність цих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Відповідність заходів ДДП цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення наведено в табл. 1.1.

Відповідність заходів ДДП цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення

Таблиця 1.1.

Цілі з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення	Проект ДДП
Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря	Викиди в атмосферне повітря будуть надходити від роботи спецтехніки і механізмів під час підготовчих і будівельних робіт та під час експлуатації проектного об'єкту. Проектом передбачається застосування справної техніки та обладнання, дотримання технології виконання робіт, виконання інженерної підготовки, озеленення та благоустрою території, що дозволить зменшити шкідливий вплив на атмосферне повітря.
Запобігання забруднення водних ресурсів	На проєктний період для безперебійного водопостачання об'єкт пропонується під'єднати до існуючого централізованого водопроводу відповідно до технічних умов відповідної служби. Проектом передбачається будівництво та облаштування локальних очисних споруд (до 50 м³/добу включно), спрямованих на забезпечення оптимального очищення водних стоків. У складі локальних очисних споруд планується облаштувати оглядовий колодязь для здійснення контролю показників стоків, які після підготовки з врахуванням встановлених норм та стандартів, планується скидати у

	протічну канаву, яка протікає у північній стороні від об'єкта на відстані орієнтовно 400 м. В межах проєктування планується розмістити локальні очисні споруди поверхневих вод. По периметру території буде прокладатись мережа водовідведення із встановленням жиро- та масло-уловлювачів. Стоки потраплятимуть на проєктовані очисні. Очищені стоки планується використовувати для наповнення пожежних резервуарів, а також у весняно-літній період – на полив озелененої території. В результаті реалізації проєктних рішень ДПТ проєктованими обмеженнями на даній території є: - Охоронна зона навколо інженерних комунікацій (самопливна каналізаційна мережа комунальної каналізації) – 3м; - Санітарно-захисна зона навколо об'єкта (глухий септик) – 8 м; - Зона санітарної охорони джерел та об'єктів централізованого питного водопостачання (свердловина) – 15 м.
Відновлення земель, порушених під час підготовчих та будівельних робіт	Порушення ґрунтового покриву можливе під час розробки будівельних майданчиків, влаштування фундаменту, тимчасового складування будівельних відходів та руху транспортних засобів. Даним детальним планом території передбачено комплексний благоустрій та організація зелених зон.
Безпечне поводження з відходами	При здійсненні діяльності передбачено запровадити роздільне збирання відходів. Утилізація побутових та інших відходів здійснюватиметься на підставі договорів, укладених з відповідними ліцензованими організаціями.
Запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру	Детальним планом території передбачено ряд інженерно-технічних заходів цивільного захисту та протипожежних заходів. Також розглядаються заходи щодо попередження надзвичайних ситуацій, пов'язаних з прогнозованими аваріями, які можуть виникнути поблизу проєктної території.
Збереження культурної спадщини	Плановану діяльність передбачається здійснювати за проєктною документацією, розробленою та погодженою в порядку, визначеному законодавством та державними нормами. Якщо під час проведення земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, забудовник повинен зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це органи охорони культурної спадщини та органи місцевого самоврядування, на території якого проводяться земляні роботи, згідно з частиною 1 статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини». У відповідності до частини 1 ст. 37 Закону будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи

	пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.
--	--

Інші плани та програми, що мають відношення до ДДП:

В розділі висвітлюється інформація про різні плани і програми, що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень в даній містобудівній документації. Їх положення та завдання приймаються до уваги в процесі розроблення містобудівної документації та її стратегічної екологічної оцінки.

Головні стратегічні документи, що мають відношення до проєкта детального плану перераховані нижче:

Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», затверджений Законом України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII.

Даний закон є документом довгострокового програмування та планування у галузі охорони довкілля.

Метою державної екологічної політики є досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

Стратегія розвитку Київської області на 2021-2027 роки, затверджена Рішенням Київської обласної ради від 19 грудня 2019 року №789-32-VII.

Стратегія розвитку Київської області на 2021-2027 роки є головним стратегічним документом розвитку області. Вона має визначити напрями подальших дій у сфері реформування економіки області для забезпечення його збалансованого розвитку.

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2024 рік.

Метою Програми є забезпечення сталого людського розвитку та створення умов для збереження життя мешканців регіону в умовах воєнного стану шляхом завершення відновлення зруйнованої та пошкодженої виробничої, соціальної, інфраструктури та екосистем, створення безпечних умов для життєдіяльності населення області, подальший розвиток системи надання якісних та доступних освітніх, медичних, соціальних послуг, у тому числі внутрішньо переміщеним особам, сприяння соціальній адаптації захисників та захисниць України, що повертаються з війни, подальшої модернізації об'єктів житлово-комунального господарства та соціальної сфери для підвищення їх енергоефективності, забезпечення належного функціонування інженерно-транспортної і комунальної інфраструктури, подальшого оновлення економічного потенціалу регіону за рахунок підтримки бізнесу та стимулювання інвестиційної діяльності, що передбачає збереження

існуючих та створення нових робочих місць, впровадження нових форм діджиталізації комунікації з громадськістю.

Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки, затверджена рішенням Київської обласної ради від 23 грудня 2022 року № 472-15-VIII зі змінами.

Загальною метою програми є зменшення забруднення навколишнього природного середовища, забезпечення раціонального використання та відтворення природних ресурсів області, збереження здоров'я населення та проведення інформаційного забезпечення природоохоронної діяльності, а також реалізація операційних цілей.

Програма передбачає реалізацію першочергових природоохоронних заходів за такими напрямками:

- охорона атмосферного повітря;
- поводження з небезпечними відходами;
- озеленення населених пунктів та підвищення рівня суспільно екологічної свідомості;
- збереження та відтворення біорізноманіття Київської області.

Національний план управління відходами до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2019 року № 117-р.

Метою документа є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

Схема планування території Київської області, затверджена рішенням Київської обласної ради восьмого скликання від 09 вересня 2021 року № 114-05-VIII «Про затвердження Схеми планування території Київської області».

Головною метою схеми планування області є розроблення раціональної планувальної організації території, спрямованої на забезпечення спрямованих умов проживання населення, раціонального використання природних ресурсів, розвитку галузей господарського комплексу, вдосконалення інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколишнього природного середовища та культурної спадщини, забезпечення цивільного захисту населення і території.

Генеральний план села Княжичі Броварського району Київської області, затверджений Рішенням Княжицької сільської ради від 30 вересня 2009 року № 1924 (27-V). Генеральний план розроблений Державним підприємством «Український державний науково-дослідний і проектний інститут цивільного сільського будівництва» у 2010 році.

Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022—2026 роки, затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 року № 388-р.

Основний результат від реалізації – відновлення інфраструктури водопостачання та водовідведення, забезпечення якості питної води у територіальних громадах України.

Оновлена регіональна схема екологічної мережі в Київській області, затвердженою рішенням Київської обласної ради восьмого скликання від 21 березня 2023 року № 524-16-VIII

Метою регіональної схеми екологічної мережі є забезпечення сталого, екологічно збалансованого розвитку Київської області, охорони навколишнього природного середовища, задоволення сучасних та перспективних економічних, соціальних, екологічних та інших інтересів суспільства. Регіональна схема враховується при здійсненні будь-якої діяльності на території області.

Стратегія формування та реалізація державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та операційний план заходів з її реалізації у 2024-2026 роках, схвалено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 932-р.

Метою цієї Стратегії є створення організаційних і правових засад формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку та забезпечення ефективного переходу до низьковуглецевого розвитку держави за умови економічної, енергетичної, продовольчої та екологічної безпеки, підвищення рівня добробуту громадян, зменшення впливів та наслідків зміни клімату та для врахування цілей державної кліматичної політики під час повоєнної відбудови України

Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 року № 271-р.

Деградація земель та опустелювання є одними з найбільш серйозних викликів для сталого розвитку країни, які спричиняють істотні проблеми екологічного і соціально- економічного характеру.

Відповідно до Національного плану дій заплановано впровадження заходів щодо:

1. Збалансованого використання, охорони і відновлення земель та ґрунтів, запобігання їх деградації;
2. Збереження ґрунтів та охорону їх родючості;
2. Управління водними ресурсами за басейновим принципом;
3. Упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів; земель водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших не придатних для розорювання угідь;
4. Здійснення протипаводкових, берегоукріплювальних, протиселевих і протизсувних заходів, захисту територій від підтоплення;
5. Створення сприятливих умов для розвитку виробництва органічної продукції та сировини на землях сільськогосподарського призначення;
6. Проведення суцільних ґрунтових обстежень земель.

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації було розглянуто значну кількість документів, що містять екологічні цілі та відповідні завдання у сфері охорони здоров'я і соціально- економічного розвитку.

Аналіз цілей відповідних державних програм розвитку, змісту та проєктних рішень з просторового розвитку території, свідчить про те, що цілі та

заходи, визначені проєктом Детального плану здебільшого відповідають регіональним та місцевим екологічним цілям.

.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

2.1. Географічне розташування та кліматичні особливості

Село Княжичі розташоване на південному заході Броварського району Київської області та входить до складу Броварської міської громади. Із заходу село має спільну межу з містом Києвом. Населення села налічує 4476 жителів. Загальна площа землі в адміністративних межах Княжицького старостинського округу – 3669,3 га.

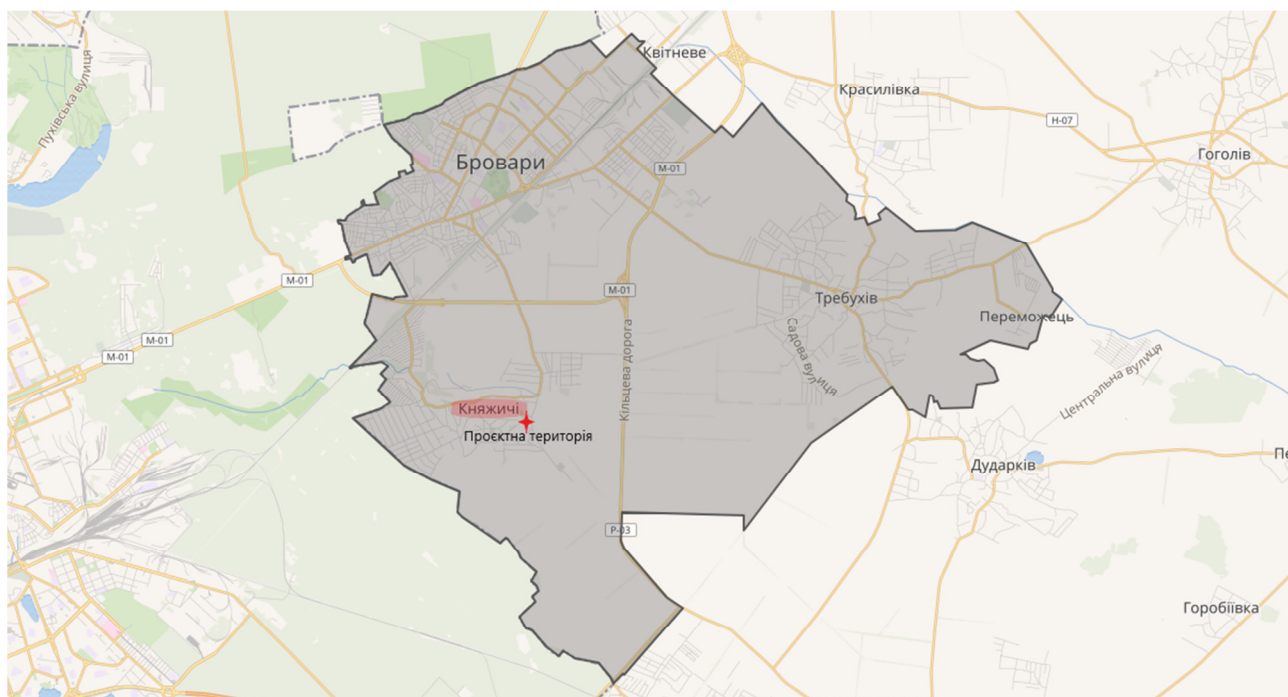

Рис.2.1.1. Місце розташування проєктної території в межах Броварської територіальної громади Київської області

Відповідно до фізико-географічного районування України, територія Броварської громади розташована на межі Чернігівського Полісся і Північної лісостепової області Дніпровської терасової рівнини, що займає південну акумулятивно-терасову частину Дніпровсько-Деснянського міжріччя.

В орографічному відношенні це північно-західна частина Придніпровської низовини з загальним ухилом поверхні в бік Дніпра.

Поверхня даної території слабо-хвиляста з окремими ділянками піщаних кучугур, бугрів і гряд, що підвищуються на висоту 5 – 10 м.

В умовах, що склалися, фактор морфології рельєфу має суттєве значення у планувальній організації громади.

Рельєф ділянок, що розглядається даним детальним планом, рівнинний. Територія в абсолютних відмітках знаходиться в межах 119,1 - 120,1. Перепад

відміток становить 1,0 м. Найвища точка території – в південній частині, а найнижча – в північній частині.

Клімат

Клімат помірно-континентальний з відносно м'якою зимою і теплим літом. Середня багаторічна температура повітря становить +7,4°C. Абсолютний максимум температури повітря влітку досягає +38,9°C, абсолютний мінімум температури повітря взимку – -35,6°C. Найхолоднішим місяцем року є січень, середня температура якого становить - 6,5°C, а найтеплішим липень з середньою температурою +19,4°C. Перехід середньодобової температури повітря через 0°C весною спостерігається в кінці другої на початку третьої декади березня, восени – в кінці другої, на початку третьої декади листопада. Тривалість теплового періоду зі середньодобовою температурою повітря вище 0° становить 245 днів.

Річна сума опадів складає 6000 мм. Стійкий сніговий покрив утворюється на початку третьої декади грудня, середня кількість днів зі сніговим покривом 103 дні. Середнє багаторічне значення, із найбільших декадних висот снігового покриву, становить 15 см. Панівними є вітри західних та південно-західних напрямків. В теплий період року переважають вітри північно-західних румбів, в холодний – південно-східних.

2.2 Характеристика поточного стану довкілля

Атмосферного повітря

На території с. Княжичі відсутні стаціонарні пости автоматичного спостереження за станом атмосферного повітря, що не дає можливості точно дослідити його актуальний стан. Тому для загального розуміння ситуації використовуються дані з Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Київської області у 2022 році.

За даними Головного управління статистики в Київській області у області у 2022 році у порівнянні з попереднім роком викиди від стаціонарних джерел зменшилися і становили – 47,99 тис.т.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Таблиця 2.2.1.

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.			Щільність викидів у розрахунку на 1 км ² , кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг
	Всього	у тому числі			
		Стаціонарними джерелами	Пересувними джерелами		
2019	214,7	84,4	130,3	7623,7	120,5
2020	223,3	66,5	156,8	7929,1	124,8
2021	197,2	59,3	137,9	7002,3	109,9
2022	-	47,99	-	-	-

Із загальної кількості викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами найбільшу частину складають діоксид та інші сполуки сірки, а також речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (відповідно 35% та

30% від загального обсягу викидів). Крім того, від стаціонарних джерел забруднення надійшло 3,1 млн.т. діоксиду вуглецю.

Основними забруднювачами атмосферного повітря у 2022 році були підприємства Обухівського (30,37 тис. т), Білоцерківського (6,54 тис. т), Бориспільського (5,47 тис. т.), Броварського (3,05 тис. т) районів.

Найбільш забрудненими є території Обухівського (8347 кг/км²), Бориспільського (1413 кг/км²), Броварського (1159 кг/км²) районів.

Основний внесок у забруднення атмосферного повітря Київської області вносять підприємства постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. У 2022 році забруднення повітряного басейну області обумовлено як і в попередні роки роботою Трипільської ТЕС ПАТ Центренерго, викиди якої складали понад 60,3 % всіх викидів стаціонарних джерел області. Проте у 2022 році викиди Трипільської ТЕС становили на 29% менше ніж у 2021 році.

Основними забруднювачами атмосферного повітря у 2022 році були наступні підприємства: ПАТ «Центренерго» Трипільська ТЕС - 28955,459т/рік, ТОВ «Оператор газотранспортної системи України» (Лубенське ЛВУМГ КС-Яготин) - 1263,799 т/рік, ПАТ «Акціонерна компанія «Київводоканал» мулові поля № 1 - 1450,3 т/рік, ПАТ «Акціонерна компанія «Київводоканал» мулові поля № 2 - 721,948 т/рік, КП «Броваритепловодоенергія» - 890,605 т/рік, (річні викиди надаються без врахування діоксиду вуглецю).

Основними причинами забруднення атмосферного повітря області є:

- застарілі технології та устаткування, на базі яких функціонують підприємства, і які вже не в змозі забезпечити дотримання встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

- значна частка газоочисного обладнання, яке експлуатується на підприємствах, морально і фізично застаріла. Газоочисне обладнання підприємств уловлює в основному тільки пил, у той час як більш шкідливі з'єднання – оксид азоту, вуглецю, фенол, сірчисті, фтористі сполуки та ін. – викидається без очищення;

- великі обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від неорганізованих джерел.

У 2022 р. загальний рівень забруднення атмосферного повітря за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) в містах Біла Церква, Бровари, Обухів, Українка оцінювався, як низький.

Автотранспорт як і раніше є найбільшим забруднювачем атмосферного повітря Київської області. Основні причини цього – збільшення використання автотранспорту, погіршення технічного стану автомобільного парку, незадовільна якість палива, відставання темпів розвитку вулично-дорожньої мережі, труднощі щодо контролю великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосфери (приватний транспорт, транзит).

За природними метеорологічними умовами Броварська громада відноситься до територій з підвищеним потенціалом забруднення атмосферного

повітря, несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення).

У громаді діють близько 3000 підприємств та організацій. Основу промислового комплексу Броварської міської територіальної громади складають підприємства переробної промисловості, які представлені виробництвом харчових продуктів, напоїв, текстильним виробництвом, виробництвом одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, виробництвом хімічних речовин і хімічної продукції, виробництвом основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, виробництвом гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, металургією та виробництвом готових металевих виробів, машинобудуванням.

За наведеною інформацією у довідці про виконання Програми соціально-економічного та культурного розвитку Броварської міської територіальної громади за 2022 рік, найбільшими за обсягами реалізації продукції є ТОВ «Орієнтир-Буделемент» (виробництво виробів із бетону для будівництва); ТОВ «Київський Пекарний Дім» (випуск хлібобулочних та кондитерських виробів ТОВ «Київгума» (виготовлення гумових виробів медичного призначення та товарів для дітей, виробів сільськогосподарського призначення, формових та неформових гумотехнічних виробів для різних галузей промисловості, виробів з силікону, ПВХ та ТЕП, гумових виробів захисту людей від ураження струмом); ТОВ «Алютех-К» (виробництво будівельних металевих конструкцій); ТОВ «Спецбудмаш» (виробництво комунальної, дорожньої, будівельної та спеціальної техніки).

Стаціонарні пости спостереження за станом забруднення атмосферного повітря в межах детального плану території та в безпосередній близькості відсутні, що ускладнює процес проведення аналізу стану навколишнього природного середовища за показником забрудненості атмосферного повітря. Найближче розташований до території проєктування автоматизований пункт спостереження Департаменту екології та природних ресурсів КОДА, що визначає концентрації ЗР та працює цілодобово в автоматичному режимі знаходяться у м. Бровари.

Найближчий пост автоматизованої системи моніторингу стану атмосферного повітря на якому в онлайн режимі постійно вимірюється концентрація дрібнодисперсного пилу та основних забруднюючих речовин (автоматичний екологічний чат-бот пост «SaveEcoBot») знаходиться в м. Бровари по вул. Степана Бандери, 24. За даними Індекс якості повітря AQI станом на 07 березня 2024 року становив 121 бал. Даний рівень забруднення атмосферного повітря характеризується як «Шкідливий рівень для чутливих груп». Пост за адресою м. Бровари Н07 267 становив 29 балів, що відповідає доброму рівню забруднення атмосферного повітря, який має мінімальний вплив для здоров'я населення (рис.2.2.1.).

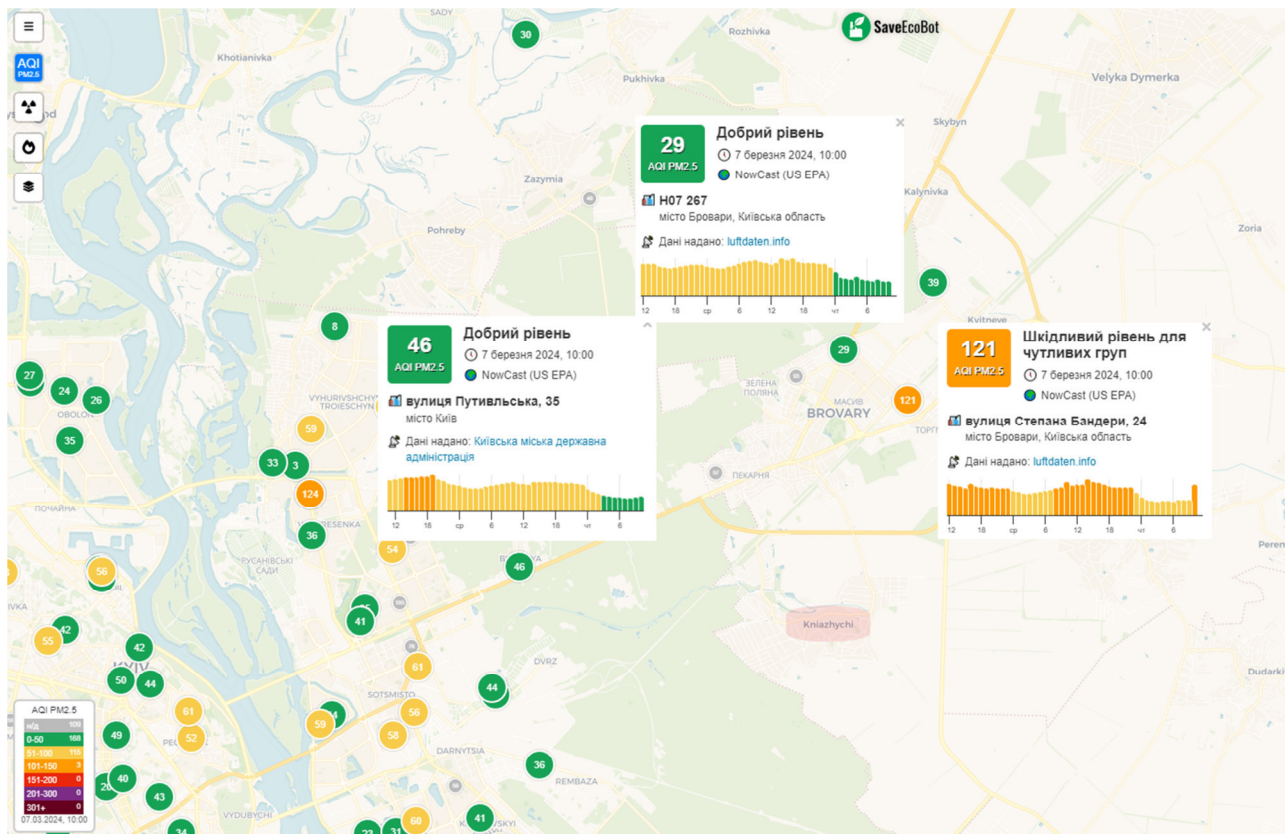

Рис. 2.2.1. Фрагмент web порталу «SaveEcoBot».

До основної групи промислових та інших підприємств, які є потенційними забруднювачами села Княжичі, відносяться: ТОВ «ІНТЕРНОРМ» (виробництво будівельних виробів із пластмас), ТОВ «НВП ВІПАК» (виробництво інших готових металевих виробів), ПП «УНІФІЛЬТР» (виробництво плит, листів, труб і профілів із пластмас), ТОВ «КНЯЖИЦЬКЕ» (виращування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур), ТОВ «КРЕЙТЕР ЛТД» (оброблення металів та нанесення покриття на метали), ТОВ «ІНТЕГРАЛ-ПЛЮС», ТОВ «С.А.М.» (виробництво будівельних металевих конструкцій), ТОВ «КНЯЖЕ ПОЛЕ», СП «АВІЛА-ФАКЕЛ» (виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства), ТОВ ВФ «БАЗАЛТ», ТОВ «КЛЗ „САРЕПТА“» (виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів), ТОВ НВП «УКРВАК» (виробництво основних фармацевтичних продуктів) та інші.

Повномасштабна війна проти України у 2022 році спричинила негативні тенденції у розвитку промисловості через низку дестабілізаційних факторів. Труднощі із логістикою, звуження можливості експорту та імпорту, падіння попиту на продукцію, скорочення замовлень, призупинення діяльності в період часткової окупації Київщини, енергетичні обмеження - всі ці фактори негативно вплинули на можливість здійснення виробничої діяльності підприємствами промислового комплексу громади, що в свою чергу призвело до зниження обсягів виробництва та реалізації продукції. Відновлення роботи підприємств розпочалось з кінця квітня 2022 року.

Незважаючи на труднощі в роботі в умовах воєнного стану деякі підприємства громади змогли не тільки відновити виробництво, а й розширити асортимент продукції.

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря

Радіаційний фон на території Київської області відстежується Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського шляхом регулярних спостережень за потужністю експозиційної дози (ПЕД) гамма-випромінювання за допомогою переносних дозиметрів один раз на добу на висоті 1 м від поверхні землі.

За даними спостережень, ПЕД гамма-випромінювання на більшій частині території області (за межами зони відчуження) знаходилась у межах рівнів, обумовлених випромінюванням природних радіонуклідів та космічним випромінюванням і складала 6-19 мкР/год., в середньому 11 мкР/год.

За даними спостережень, у 2022 р. сумарна бета-активність приземного шару повітря становила в середньому по Київській області $9,4 \times 10^{-5}$ Бк/м³, середня за рік щільність випадань бета-активних елементів складала 1,6 Бк/м².

Випадків перевищення контрольних рівнів сумарної бета-активності атмосферних аерозолів та випадань на території Київської області не спостерігалось.

Поверхневі води

Територія Київської області розташована у межах двох гідрогеологічних басейнів південно-західного крила Дніпровського артезіанського басейну і Українського басейну тріщинуватих вод. Річкова мережа області переважно належить до басейну Дніпра і тільки незначна частина річок на півдні області до басейну Південного Бугу.

Площа земель водного фонду в Київській області становить – 232,6 тис.га (8% від загальної площі території 28,9 тис.км²). В тому числі під річками та струмками 10 тис га, під водосховищами з озерами та ставками – 158,4 тис. га, болотами – 50 тис. га.

На території Київської області протікає 1523 річки загальною довжиною 8,7 тис. км. На них розташовано 2596 водойм (без врахування дніпровських водосховищ) з площею водного дзеркала 25,36 тис. га, об'ємом 411,6 млн.м³ води.

В області створено 2389 ставків та 58 водосховищ загальним об'ємом води 462,5 млн. м³.

Поверхневі води Броварського району представлені ріками Десна, Любич, Трубіж, Смолянка, Красилівка, Басанка, Слуков, Осинка, значною кількістю невеликих озер та копанок.

Найбільшими забруднювачами водних об'єктів області є підприємства комунального господарства, які підпорядковані органам місцевого

самоврядування. Очисні споруди більшості населених пунктів області експлуатуються понад 40 років, використовують застарілі технології, фізична і моральна зношеність обладнання і споруд, несвоєчасне проведення поточних і капітальних ремонтів, відсутність коштів для оновлення, розширення та підтримання в належному стані очисних споруд не можуть забезпечити необхідний рівень очистки.

Поверхневі води с. Княжичі представлені озерами «Нова», «На ялинці», невеликою кількістю копанок та річкою Осинка (Дарниця), яка має кілька меліоративних каналів.

Основним джерелом забруднення водних об'єктів села Княжичі є поверхневий стік, який формується на території приватного сектору, громадських територій та виробничих об'єктів, а також часткова відсутність зливової каналізації.

На території опрацювання, а також в безпосередній близькості до неї відсутні території та об'єкти водного фонду України, тому планована діяльність не здійснюватиме впливу на водний режим водоносних горизонтів району проведення робіт.

Якість питної води.

У 2022 році Державною установою «Київський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» здійснювались моніторингові лабораторні дослідження якості питної води та поверхневих водних об'єктів. З контрольних точок централізованих мереж водопостачання досліджено 6227 зразків питної води (3335 за мікробіологічними та 2892 за санітарно-хімічними показниками). З них 124 зразки (3,7%) не відповідали вимогам за мікробіологічними показниками (загальне мікробне число, E.coli, загальні коліформи), 606 зразків (21%) - з відхиленнями за санітарно-хімічними показниками (залізо загальне, забарвленість, окисність, загальна жорсткість, азот аміаку, хлориди, запах, смак).

З метою попередження виникнення випадків водно-нітратної метгемоглобінемії досліджено 1904 зразки води за мікробіологічними та санітарно-хімічними показниками з колодязів, яка використовується для споживання дітьми до 3-х років.

Вміст нітратів перевищений у 301 зразку питної води з 923 досліджених (32,6%).

Перевищення вмісту нітратів у воді джерел нецентралізованого питного водопостачання залишається основним з проблемних питань регіону, що є одним з чинників негативного впливу на стан здоров'я населення, особливо дітей.

Питне водопостачання м. Бровари забезпечується з поверхневих джерел – з р. Десна, а також з підземних водоносних горизонтів за допомогою

артезіанських свердловин. Стан водозабірною басейну річки Десна задовільний, за виключенням періоду пропуску повені та сильних опадів.

Згідно інформації Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні, у 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання Броварської територіальної громади не відповідала встановленим нормативам за такими санітарно-хімічними показниками, як хлороформ та забарвленість.

Стан водоохоронних зон водних об'єктів та підземних джерел водопостачання в основному відповідає вимогам екологічного та санітарно-гігієнічного законодавства.

Земельні ресурси та ґрунти

Площа земель в адміністративних межах Київської області становить 2816,2 тис. га, з урахуванням 2,1 тис. га земель міста Славутича, яке територіально розташоване в Чернігівській області.

Площа сільськогосподарських угідь становить 1658,9 тис. га, або 58,9 % від загальної площі області. Розорюється 1353,7 тис. га земель, що дорівнює 48,1 % загальної площі області та 81,4 % сільськогосподарських угідь. Забудовані землі займають 137,4 тис. га, що становить 4,9% від загальної площі області.

Ліси та інші лісовкриті площі займають 648,7 тис. га, що становить 23,0 % від загальної площі області і є в середньому на рівні розрахунково-оптимального показника, який забезпечує збалансованість між лісовими ресурсами, обсягами лісокористування та екологічними вимогами.

Під внутрішніми водами знаходиться 175,1 тис. га (6,2% від загальної площі області). В зонах впливу водосховищ підтоплені близько 10 тис. га сільськогосподарських угідь.

Землі промисловості становлять 12,9 тис. га (0,5% від загальної площі області), транспорту і зв'язку – 26,1 тис. га (0,9% від загальної площі області), силових структур – 26,3 тис. га (0,9 % від загальної площі області).

З усіх земель 56,0 тис. га становлять землі природоохоронного призначення, 0,4 тис. га оздоровчого, 1,4 тис. га рекреаційного і 1,2 тис. га історико-культурного призначення.

Щодо структури сільськогосподарських угідь регіону загальною площею 1658,9 тис. га (100%), то у процентному співвідношенні сільськогосподарські угіддя складаються: рілля – 81,6 %, пасовища – 8 %, сіножаті – 6,9 %, багаторічні насадження – 2,8 %, перелоги – 0,7 %.

Відповідно до ґрунтово-географічного районування України територія проектування відноситься до листяно-лісової зони сірих лісових ґрунтів.

Відповідно до агроґрунтового районування України територія проектування локалізована в зоні лісостепу Лівобережної низовинної провінції терасової низовини, де поширені не дреновані засолені солонцюваті ґрунти.

Відповідно до агрокліматичного районування України територія проектування належить до агрокліматичної зони недостатнього зволоження.

Відповідно до карти ґрунтів Київської області основними типами ґрунтів на території проектування є лісові ясно-сірі, сірі й темно-сірі опідзолені.

Ґрунтовий покрив ділянки опрацювання представлений малогумусними ґрунтами, що відносяться до категорії малоцінних, характеризуються низьким рівнем природної родючості, але сприятливі для озеленення зональними дерево-чагарниковими насадженнями. При проведенні будівельних робіт підлягає зняттю родючий шар ґрунту потужністю до 20 см з послідуочим використанням для упорядкування території.

Ґрунтовий покрив села Княжичі зазнає змін переважно антропогенного впливу на локальних ділянках – техногенного забруднення, порушення або відсутності його на деяких ділянках.

В цілому стан ґрунтового середовища задовільний, за винятком потенційних локальних осередків забруднення, які можливі в місцях накопичення відходів, об'єктів та викидів транспорту, виробничих майданчиків, які потребують санітарного благоустрою, при використанні засобів хімізації в аграрному секторі громади. У випадку несвоєчасного збирання та знешкодження сміття можливе механічне забруднення ґрунтів, локалізованими джерелами якого є несанкціоновані звалища.

Мінеральні ресурси

У порівнянні з іншими областями України Київська область бідна на корисні копалини. Її мінерально-сировинна база на 16,4 % складається з паливно-енергетичних корисних копалин (торф), на 50,5 % - із сировини для виробництва будівельних матеріалів, решта – це руди рідкісних металів, питні, технічні та мінеральні води.

На території області знаходяться 235 родовища у тому числі 6 об'єктів обліку комплексних родовищ з 13 видів корисних копалин, з яких 56 розробляються.

Будівельна індустрія представлена 203 родовищами з 8 видів корисних копалин з них перебувають у промисловій експлуатації – 53 родовища.

Серед існуючих – 4 родовища кварцового піску (Кодринське, Пісківське, Мирчанське, Бабинецьке) для виробництва скла (запаси – 1,8 млн т), які на даний час не розробляються. Найбільш перспективним для промислової розробки є Кодринське родовище, запаси якого складають 1,3 млн тонн.

Камінь облицювальний представлений єдиним в області Богуславським родовищем граніту, запаси якого складають 5,1 млн куб. метрів. Камінь будівельний представлений 24 родовищами із запасами 106862,3 тис. куб. метрів. На даний час в експлуатації перебуває 16 родовищ.

Керамзитова сировина представлена 3 родовищами (Музичанське, Фастівське, Сквирське) із запасами 24,6 млн куб.м, які на даний час не розробляються.

Цегельно-черепична сировина представлена 112 родовищами, запаси яких складають 190,9 млн куб. метрів. На даний час в експлуатації перебуває 12 120 родовищ. Виробництво керамічної цегли може бути значно збільшене за рахунок використання резервних розвіданих родовищ, а також розвідки нових родовищ.

У достатній кількості область забезпечена будівельними пісками. На її території виявлено і розвідано 52 родовища і 5 об'єктів обліку із загальними запасами 316,6 млн куб. метрів. На даний час розробляється 22 родовища і 1 об'єкт обліку. Видобутий пісок повністю забезпечує потреби Київської області, а також частково вивозиться в інші області України.

Поклади піщано-гравійної суміші в області представлені одним родовищем, запаси якого становлять 354,0 тис. куб. метрів. Піщано-гравійна суміш використовується як наповнювач бетонів для промислового гідротехнічного і шляхового будівництва, в якості баласту для залізничної колії та у дорожньому будівництві.

Запаси торфу підраховані на 27 родовищах і складають 24573 тис. т промислових категорій А+В+С1. Розробляється 1 родовище із запасами 44 тис. т.

В Іванківському та Вишгородському районах знаходяться два родовища сапропелю із загальними запасами 1,285 млн. т. Всі запаси сапропелю придатні для добрива, а деякі види органовапнистого і змішано-водоростевого типів можуть використовуватись для підкормки худоби і в медицині. Через відсутність замовлень видобуток сапропелю в останні роки не здійснювався.

Металічні корисні копалини представлені єдиним Тарасівським комплексним циркон-ільменітовим родовищем (ванадій, сировина високоглиноземна, ставроліт), яке готується до розробки.

Водний потенціал області у повному обсязі забезпечує водними ресурсами всі галузі економіки регіону. Питні та технічні підземні води в Київській області для господарсько-питного і виробничо-технічного водопостачання розвідані на 120 ділянках.

Корисні копалини Броварського району представлені глиною, суглинками, піском та торфом.

На північно-західній околиці міста Бровари, в лісовому масиві Броварського лісництва Дарницького лісопаркового господарства оглядово розвідані мінеральні води типу «Миргородська» і «Куяльник», без детального вивчення.

Попередньо оцінені запаси води становлять 384,0 м³/добу по категорії А + В (УкрТКЗ 24.12.1981р., №4154).

За висновками Одеського НДІК мінеральні води є хлоридно-натрієвими слабо мінералізованими (3,6-3,9 г/л), без специфічних компонентів і властивостей і рекомендовані для використання в бальнеології для розливу, як лікувально-столові з установленням зон санітарної охорони на підставі подальшого розроблення спеціалізованої роботи.

На території села Княжичі, в межах якого розташована територія проєктування, відсутні ділянки родовищ корисних копалин.

Поводження з відходами

Однією з найгостріших екологічних проблем в області є поводження з відходами. Протягом 2022 року за статистичними даними в Київській області утворилось 750.977 тис. тон відходів I-IV класів небезпеки. Обсяг спалених відходів склав - 8,3 тис. тон, використаних (утилізованих) – 3,4 тис. тон.

У 2022 році найбільшими накопичувачами промислових відходів були ПрАТ «АК «Київводоканал» Трипільська ТЕС ПАТ «Центренерго».

В області діє понад 20 підприємств, які здійснюють відповідні операції у сфері поводження з небезпечними відходами. Серед них МПП «РАДА», ТОВ «КІВАЧ», ТОВ «ЮРЛИЦО», ТОВ «ЕКО ТЕРРА» та інші, які здійснюють збирання, перевезення, зберігання, знешкодження, утилізацію відпрацьованих ламп та приладів, що містять ртуть, відпрацьовані нафтовідходи, відпрацьовані лужні та кислотні акумуляторні батареї, відходи гальванічного та термічного виробництва, відходи застосування фотохімікатів, тощо.

Особливу категорію небезпечних відходів становлять непридатні та заборонені до використання пестициди та агрохімікати (далі - НЗП). Незадовільні умови зберігання НЗП несуть загрозу для навколишнього природного середовища та здоров'я населення внаслідок забруднення ґрунту, міграції токсичних компонентів шляхом інфільтрації в підземні і поверхневі води, особливо у весняний період, коли непридатні ядохімікати можуть потрапити до водних об'єктів разом із талими водами.

Щорічно районними державними адміністраціями, міськими радами, об'єднаними територіальними громадами проведено інвентаризацію заборонених і непридатних до використання в сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин та тари від них.

Відповідно до даних інвентаризації станом на 01.01.2023 на території області потребує вилученню, утилізації, знищенню та знешкодженню 204,665 тон непридатних до використання та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин, що розміщені в 22 місцях зберігання на території 6 районів (Білоцерківського, рківського, Бориспільського, Бучанського, Вишгородського, Обухівського, Фастівського) та зони відчуження ЧАЕС.

Кількість місць видалення відходів на території Київської області, включених до реєстру місць видалення відходів складає 38 одиниць, з них -

полігонів твердих побутових відходів – 26, що займають площу близько 197,263 га. Середня заповненість полігонів становить 79%.

В Броварському районі знаходяться 5 місць видалення відходів (далі MBV), з яких за критерієм екологічної безпеки 2 MBV відносяться до небезпечних (категорія В), 1 MBV – помірно-небезпечні (категорія Б) та 2 MBV малонебезпечні (категорія А).

Станом на 01.01.2022 роздільний збір твердих побутових відходів впроваджено в 44 населених пунктах області, що становить 3,7 % до загальної кількості населених пунктів. Основними компонентами ТПВ, які окремо збираються, є скло, пластик та папір.

Система санітарного очищення Броварської громади планово-регулярна, здійснюється за допомогою контейнерів. Вивезення ТПВ здійснюється по графіках, що затверджені у терміни визначені санітарними нормами.

Тверді побутові відходи громади вивозяться на територію полігону ТОВ «Десна-2», площею 5,12 га, заповнений на 75%, що розташований у межах Броварського району (с. Рожівка) проектною потужністю приблизно 680,0 тис. т. Річне утворення твердих побутових відходів, становить біля 31,1 тис. т/рік. Полігон утримується у належному санітарно-екологічному стані. СЗЗ – 500 м, витримана.

Збирання ТПВ у Броварській громаді здійснює комунальне підприємство «Броваритепловодоенергія».

Для накопичення та захоронення промислових відходів на прилеглій території до міста Бровари (північно-східний напрям) знаходяться два шламонакопичувачі.

Шламонакопичувач ДП «Завод порошкової металургії», розташований на відстані 3,2 км від території заводу, має одну секцію та обваловку по периметру. Шлам поступає по трубопроводу. Пробурено 8 спостережних свердловин, які розташовані по периметру шламонакопичувача. За результатами лабораторних досліджень води, які проводились у відомчій лабораторії заводу реєструвалась значна концентрація заліза, яка перевищувала норму, а інші показники відповідали санітарним нормам;

Шламонакопичувач Броварського алюмінієвого заводу ТОВ «Інвестиції третього тисячоліття», розташований в районі с. Дмитрове. Узаконений у 80-их роках. Санітарний стан задовільний.

Біорізноманіття: флора і фауна

Станом на 01.01.2023 загальна площа земель лісового фонду становить 648,7 га, у тому числі вкритих лісовою рослинністю на площі 592,8 тис. га.

За лісорослинними умовами область розділена на дві зони Полісся та Лісостеп. Лісистість в середньому в області досягає 22,2 % але лісистість нерівномірна і коливається від 2 % в зоні Лісостепу до 54 % в зоні Полісся.

Рослинність Полісся сформована переважно рослинністю хвойних, широколистяних та мішаних лісів. Серед широколистяних порід найбільш поширеним є дуб звичайний, серед хвойних — сосна звичайна. Також зростають граб, береза, вільха, осика, липа тощо.

Окрім лісової рослинності у межах Поліської природної зони звичайними є болотяні рослинні комплекси представлені верховими (сфагновими) та низинними (осоково-гіпновими) болотами.

В межах Лісостепу можна виділити також лісову рослинність представлену бореальними сосновими та сосново-дубовими лісами (головним чином на піщаних надзаплавних терасах річок), а також рослинність неморальних листяних лісів, представлених грабово-дубовими, грабовими та липово-кленовими варіантами. Для такого типу лісів характерними є цілий ряд чагарників та неморальних трав'янистих рослин.

Окрему складову рослинності Лісостепу становить лучно-степова рослинність.

У складі рослинності Київської області наявні численні рослинні асоціації занесені до Зеленої книги України, зокрема група асоціацій дубових лісів з дуба звичайного ліщинових, група асоціацій дубово-соснових лісів ліщинових, асоціації грабово-дубових лісів волосисто-осокових, формація ковили дніпровської, формація сальвінії плаваючої, формація альдрованди пухирчастої, формація водяного горіха плаваючого, формація латаття білого, формація латаття сніжно-білого, формація глечиків жовтих та ін.

Необхідно зазначити, що долина Дніпра (низка островів та заплавних урочищ) у межах Київської області становить собою дещо специфічний регіон у якому поєднуються як бореальні так і неморальні елементи флори. Цілий ряд рослин представлених тут мають широке поширення на Україні, в Європі чи світі загалом. Специфічна, характерна тільки для цього природного комплексу флора тут відсутня, проте присутні численні рідкісні види флори, зокрема козельці українські та жовтозілля дніпровське, характерні саме для таких біотопів.

До Червоної книги України у межах Київської області включено 129 видів флори.

Флора Київської області характеризується відсутністю ендемічних чи вузько ареальних видів, натомість наявний цілий ряд видів, характерних для більш ранніх геологічних епох — реліктів. Це зокрема водяний горіх плаваючий, сальвінія, вовчі ягоди борові, багаторядник Брауна та загострений тощо. У зв'язку з значним ступенем антропогенної трансформованості значна її частина рекомендована до включення до Червоного списку області, який нажалі досі не прийнятий.

З чужорідних рослин, що є карантинними на території області, зареєстровано - амброзію полинолисту.

На просторах Броварщини багато луків. Із злаків на луках найчастіше зустрічаються костриця борозниста, тонконіг лучний, осока гостра, лисохвіст лучний, грястиця збірна, пирій повзучий, тимофіївка лугова. Характерні для луків осоки: рання, лугова, заяча, лисяча, чорна, просяна, блідувата. Квітучі види лугових рослин: гвоздика-трав'янка, латук дикий, нечуйвітер волосистий, волошка синя, цикорій звичайний, королиця звичайна.

Занесені до Червоної книги України: підсніжник звичайний, підсніжник сніжно-білий, вовчоягідник звичайний, кокошник запашний — зрідка трапляється на околицях Заворичів і Калити, коручка темно червона — зустрічається в Броварському лісопарку, цибуля ведмежа, любка дволиста, любка зеленоквіткова, неоттіанта клобучкова — на околицях Броварів, осока тіньова — біля Заворичів, ковила дніпровська — біля Пухівки та Літок, пальчатокорінник м'ясочервоний, верба Старке, сон лучний, сон великий — у Броварському районі зник взагалі.

Поруч з Броварами розташований Броварський лісопарк площею 2240 га. Він має вигляд витягнутих смуг лісо-культурних насаджень різних років.

Смуги чергуються з високодекоративними травостоями. Прокладені спеціальні маршрути, які з'єднують найцінніші в декоративному значенні ділянки лісу. Найбільш декоративними є три ділянки дубових лісів віком 200 — 220 років і 50-річний березовий гай. Площа парку розбита на 5 ділянок:

Перша ділянка — це діброва 120 — 170-річного віку з вкрапленням різних листяних і хвойних дерев, з груповим підліском з бруслини, малини, черемхи та інших кущів на площі 4,2 га.

Друга ділянка — соснове і дубове насадження віком 200 — 220 років, з окремими соснами-гігантами, що мають велику крону.

Третя ділянка — складне багаторусне насадження. Перший ярус утворюють сосни віком 170 років, другий — дуби з широкими кронами, третій — високі кущі — черемха, ліщина. Четвертий ярус — середні кущі: бузина червона, бруслина бородавчаста.

Четверта ділянка — столітня одноярусна світла діброва з поодинокими вкрапленнями сосен і щільним трав'яним покривом.

П'ята ділянка — березовий гай поблизу лісництва.

На території Київської області обліковується 88 видів безхребетних тварин внесених до третього видання Червоної книги України.

Список хребетних тварин Київської області включає 432 види. Перелік міног і променеперих риб області складається з близько 60 видів.

У Київській області налічується 6 видів амфібій та 8 видів рептилій. Найбільш вразливими при збереженні слід вважати види, які знаходяться під охороною конвенцій та червоних списків природоохоронних організацій та червоних книг. Так до списку видів, які охороняються Бернською конвенцією і є такими, що підлягають особливій охороні (2 додаток до Конвенції) входять 6 земноводних та 4 види плазунів. До Червоного списку Міжнародного союзу

охорони природи (МСОП, IUCN Red List of Threatened Species. Version 2010.4.), як близький до стану загрози зникнення занесено один вид плазунів - *Emys orbicularis*. До Червоної книги України (ЧКУ, 2009) належить три види рептилій - *Lacerta viridis*, *Coronella austriaca*, *Vipera nikolskii*.

Відповідно до наявної інформації, на території Київської області зустрічається 281 вид птахів, з них 161 на гніздуванні, інші тільки під час міграцій, або зимівлі. В цілому, кількість видів які відносяться до різних охоронних категорій відповідно складає: Червона книга України - 49, Європейський список - 20, МСОП - 13, Боннська конвенція— 133, Бернська конвенція— 269.

Серед дикої природи області зустрічаються багато тварин, занесених до Червоної книги України (2009), серед яких ссавці: видра річкова, норка європейська, рись, горностай; птахи: лелека чорний, лунь польовий, лунь степовий, змієїд, орел-карлик, підорлик малий, орлан-білохвіст, журавель сірий, поручайник; риби: стерлядь, марена дніпровська, ялець звичайний, карась звичайний, йорж носар, мінога українська.

У Київській області налічується 170 видів тварин занесених до Червоної книги України.

Типовою фауною Броварщини є різні ссавці, серед яких важливе місце відіграють копитні тварини — лось, благородний олень, плямистий олень, зубр, косуля, лань, дикий кабан. Найбільший представник ссавців — зубр, завезений для реакліматизації з Біловезької Пущі в 60-х роках ХХ ст. Усі згадані вище тварини ведуть сімейно-груповий спосіб життя.

Гризунів налічується близько 20 видів. Серед них зустрічаються форми наземні, підземні, деревні та напівводні. Найбільший і рідкісний в цій місцевості гризун — бобр. В минулому бобр був чисельним на території Броварщини, потім він зазнав майже повного винищення. Нині зустрічаються поодинокі його особини на околицях села Жердови. Зустрічаються білки, водяні полівки, сірі та чорні пацюки, хом'яки.

Лисиця мешкає частіше на галявинах лісів. Звичайним представником фауни Броварщини є заєць-русак, який селиться край лісу, в долинах рік, на галявинах і сільгоспугіддях.

Комахоїдні ссавці представлені широковідомими їжаком і кротом та менш відомими — бурозубками і водяними землерийками.

Різноманітний світ рукокрилих ссавців — кажанів. Частина кажанів проживає постійно (зимою впадають у сплячку), а частина є перелітними. Всі рукокрилі охороняються законом як рідкісні та корисні тварини, що знищують комах.

На Броварщині мешкає понад 200 видів птахів. Найпоширенішими є дятли, чаплі і лелеки, куріпки, перепілки, гуси, качки, кулики, крячки, чайки, голуби і журавлі.

Герпетофауна (рептилії — ящірки, змії, черепахи; амфібії — тритони, джерелянки, жаби, квакші) представлена десятками видів. Особливо численні та різноманітні амфібії. Жаба комишева занесена до Червоної книги України.

Відповідно до інтерактивного картографічного веб-застосунка «Biodiversity Viewer» за посиланням <https://uncg.org.ua/biodiversity-viewer/>, біологічні види, що підлягають особливій охороні в межах території детального плану відсутні та знаходяться на значній відстані.

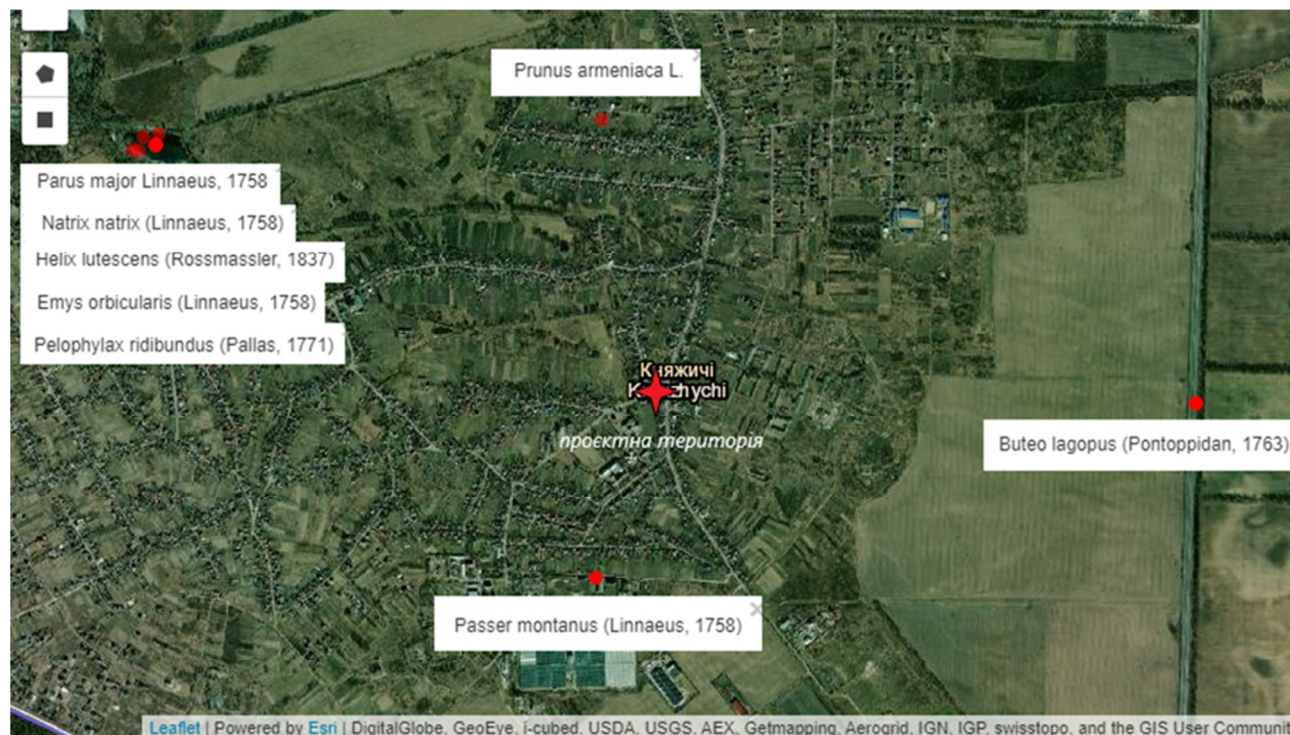

Рис. 2.2.4 Схема поширення біологічних видів, що підлягають особливій охороні поблизу місця опрацювання.

Природно-заповідний фонд

Станом на 01.01.2023 року на території Київської області налічується 279 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, загальною (фактичною) площею – 293,1 тис. га, з них 25 територій загальнодержавного значення та 254 – місцевого значення. Відсоток заповідності становить 10,42 % від адміністративної площі Київської області.

Станом на 01.01.2023 року відсоток заповідності Броварського району Київської області становить 6,8 % від загальної площі району.

В адміністративних межах села Княжичі об'єкти ПЗФ не обліковуються.

Відповідно до переліку складових структурних елементів, який визначений статтею 5 Закону України «Про екологічну мережу України», в межах проектування та на прилеглій території складові структурні елементи екомережі відсутні.

Найближчим об'єктом до проєктної ділянки поза межами села Княжичі – є ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Хутір Чубинського», який розташований на відстані більше 9 км в південно-східному напрямку.

Через значну відстань, негативного впливу планована діяльність на природоохоронні об'єкти не здійснюватиме.

Розміщення території планованої діяльності відносно територій та об'єктів природно-заповідного фонду зображено на рис.2.2.2.

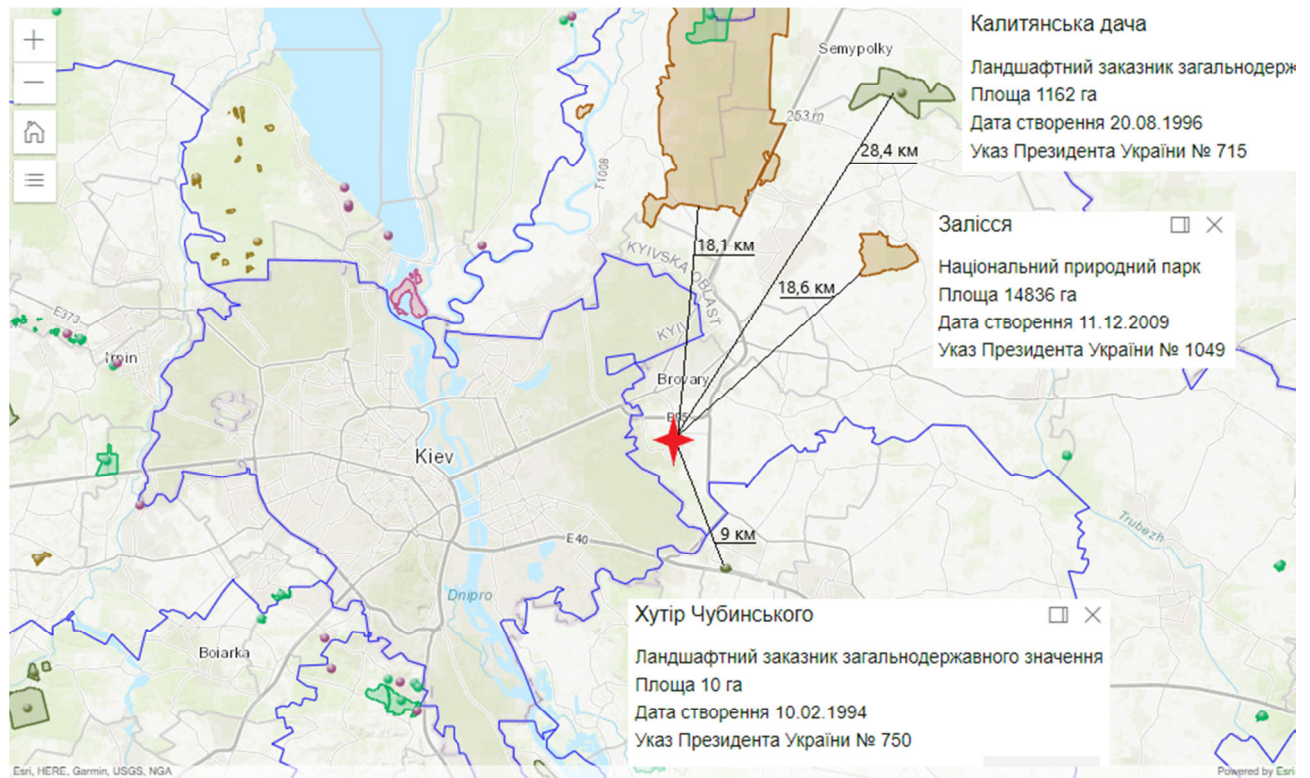

Рис.2.2.2. Розміщення території планованої діяльності відносно території та об'єктів ПЗФ

Смарагдова мережа створена з метою збереження видів (флори та фауни) та екосистем, які були визнані рідкісними на рівні всієї Європи. Мережа Емеральд (Смарагдова мережа) – форма охорони природи, що впроваджується в рамках виконання вимог ратифікованої в Україні «Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ в Європі» (Бернської конвенції), відповідно до якої Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу. Мережа складається з територій особливого природоохоронного інтересу, що виділяються на всеєвропейському рівні для охорони видів та оселищ. Наразі Смарагдова мережа ефективно працює у Швейцарії, Норвегії, Великобританії та інших країнах. Тому робота із впровадження мережі Емеральд в Україні є підготовкою до майбутнього переходу держави на європейське законодавство в сфері охорони довкілля.

Повний перелік Смарагдової мережі України, затверджений Постійним комітетом Бернської конвенції, включає 377 територій. Постійним комітетом Бернської конвенції 06 грудня 2019 року затверджено оновлений перелік об'єктів Смарагдової мережі України, в які увійшли 15 територій Смарагдової мережі Київської області, що становить близько 20 % площі регіону.

Територія проєктування не належить до природоохоронних територій Смарагдової мережі. Відповідно до інтерактивного картографічного веб-застосунка «Смарагдова мережа України: база даних – Species of Resolution 6.

Database» за посиланням <http://emerald.net.ua>, найближча природоохоронна територія Смарагдової мережі – «Київське Подесіння» (UA0000233 Kyivske Podesennia) знаходиться на відстані близько 16 км в північно-західному напрямку від проєктної території.

Згідно Резолюцій 4 та 6 Бернської конвенції в межах природоохоронної території Смарагдової мережі – Київське Подесіння (номер ділянки UA0000233, площа – 20621,0 га) виявлено місцезнаходження 23 типів оселищ.

Розміщення території планованої діяльності відносно природоохоронних територій Смарагдової мережі зображено на рис. 2.2.3.

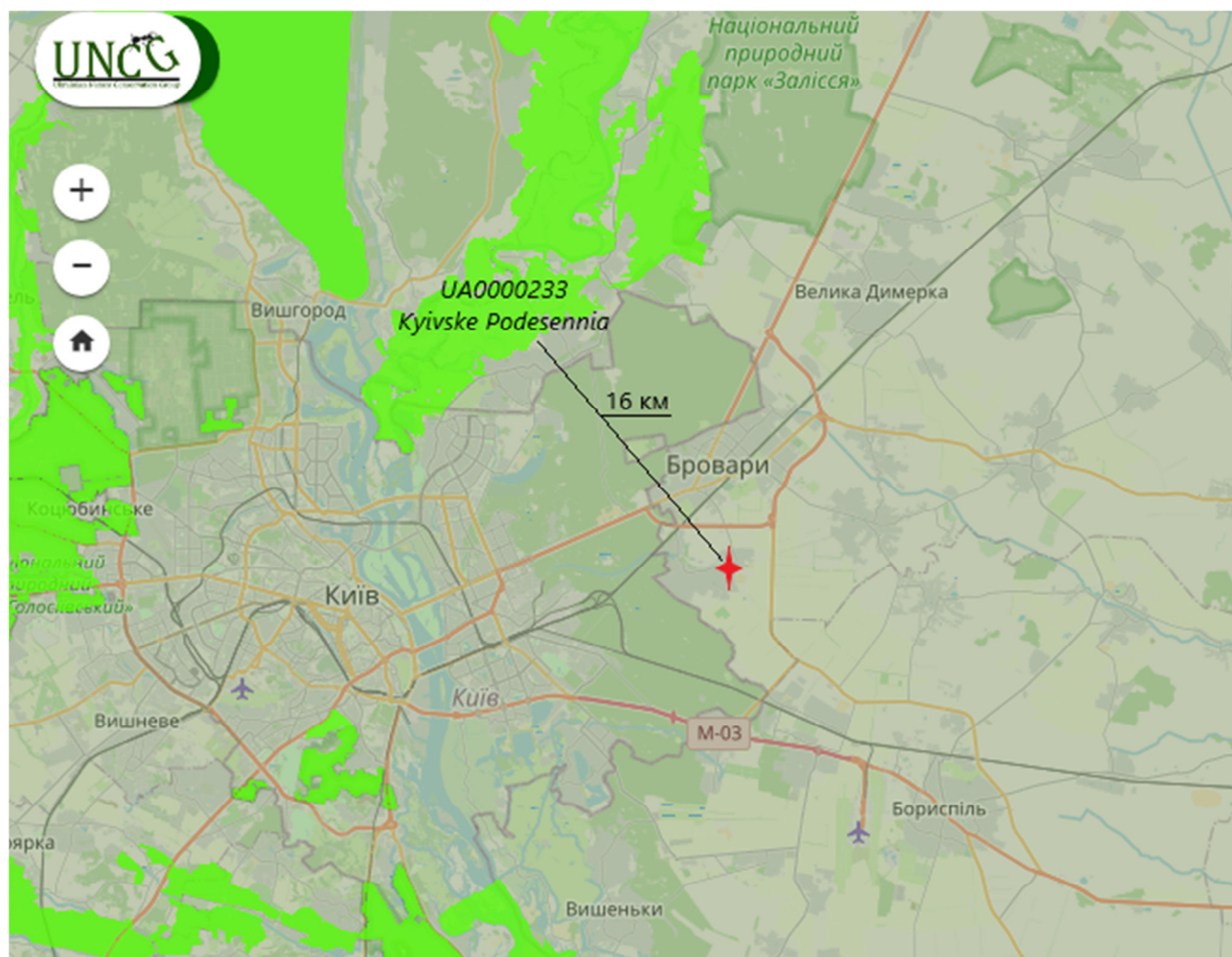

Рис. 2.2.3 Розміщення території планованої діяльності відносно природоохоронних територій Смарагдової мережі (UA0000233 Kyivske Podesennia)

На території планованої діяльності відсутні рослини і тварини, що занесені до Червоної книги України. На середовище перебування і шляхи міграції тварин і птахів експлуатація об'єкта шкідливого впливу не здійснюватиме. Земельна ділянка не відноситься до територій та об'єктів природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі України (Emerald Network in Ukraine), їх охоронних зон, територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову і естетичну цінність та об'єктів комплексної охорони. На території відсутні елементи (ядра, коридори) екологічної мережі України. Також відсутні водно-болотні угіддя, які відносяться до міжнародного списку

та охороняються Рамсарською конвенцією. Враховуючи суттєву відстань між об'єктами, планована діяльність не матиме негативного впливу на території природоохоронного значення.

Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину

Відповідно до статті 53 Земельного кодексу України до земель історико-культурного призначення належать землі, на яких розташовані пам'ятки культурної спадщини, їх комплекси (ансамблі), історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території, охоронювані археологічні території, музеї просто неба, меморіальні музеї-садиби.

У Броварському районі взято на облік 82 пам'ятки, зокрема: археології – 22, історії – 54, архітектури – 6.

На території с. Княжичі знаходяться дві пам'ятки культурної спадщини місцевого значення - Пам'ятник воїнам-односельцям та Барельєф Т. Г. Шевченка.

Планована діяльність не створює ризиків для об'єктів культурної спадщини. В межах території планованої діяльності об'єктів культурної спадщини чи їх частин, об'єктів або предметів археологічної спадщини, знахідок археологічного або історичного характеру, об'єктів архітектурної спадщини та їх охоронних зон немає.

2.3. Характеристика стану здоров'я населення

Спільна дія багатьох чинників (соціальних, медичних, біологічних, способу життя та забруднення атмосферного повітря й питної води) значною мірою зумовлює стан здоров'я населення і захворюваність людського організму. Темпи індустріалізації та урбанізації з одночасним розвитком стресових ситуацій призвели до того, що протягом останніх років стан здоров'я населення став погіршуватись.

Забруднення атмосферного повітря впливає на здоров'я людини та біорізноманіття різними шляхами – від прямої негайної загрози до повільного поступового руйнування систем життєзабезпечення організму. Постійні атмосферні забруднення несприятливо впливають на загальну захворюваність населення. Доведено прямий зв'язок між інтенсивністю забруднення повітря і станом здоров'я, а також зростанням хронічних неспецифічних захворювань, зокрема, таких, як атеросклероз, хвороби серця, рак легень тощо. Забруднене повітря значно знижує імунітет, впливає на органи дихання, сприяючи виникненню респіраторних захворювань, катарів верхніх дихальних шляхів, ларингіту, ларинготрахеїту, фарингіту, бронхіту, пневмонії. Забруднення спричиняє серцево-судинні та інші захворювання, зумовлює виникнення віддалених наслідків, тобто мутагенну, канцерогенну, токсичну, тератогенну, алергенну, ембріотоксичну і атеросклеротичну дію. Довготривале забруднення повітря відбивається також на генетичному апараті людини. Це призводить до зниження народжуваності, народження недоношених або ослаблених дітей, до їх розумової та фізичної відсталості, тощо. Забруднене атмосферне повітря значно підвищує захворюваність та смертність населення від хронічного

бронхіту, емфіземи легень, бронхіальної астми, раку легень та захворювань серцево-судинної системи, що різко знижує працездатність населення.

Дуже небезпечними для людини є сполуки азоту – нітрити і нітрати, що потрапляють у повітря з відпрацьованими газами автомобілів та під час внесення мінеральних добрив. Деякі з них є вихідними продуктами для синтезу канцерогенних речовин. Вдихання оксидів азоту є причиною розвитку емфіземи легень, звуження дихальних шляхів, набряку легень.

Особливу небезпеку для навколишнього середовища поряд з іншими мають канцерогенні сполуки, зокрема, такі високотоксичні речовини, як бенз(а)пірен і свинець. Зростаюче забруднення повітря свинцем сприяє накопиченню його в печінці, селезінці, нирках та інших органах. Свинець, що міститься у відпрацьованих газах автомобільного транспорту, прискорюючи розпад еритроцитів, діє як протоплазматична отрута. Свинцеве отруєння викликає також функціональні зміни вищої нервової діяльності. Основними скаргами внаслідок свинцевого отруєння є головний біль, запаморочення, підвищена роздратованість, швидка втомлюваність, порушення сну.

Забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки частіше призводить до виникнення таких захворювань, як хронічний і астматичний бронхіт, бронхіальна астма, емфізема легень. Такі явища особливо характерні для дітей, хоча на їх здоров'я ніяким чином не впливають шкідливі умови праці, паління та інші чинники.

Питна вода та її якість істотно впливають на всі фізіологічні та біохімічні процеси, що відбуваються в організмі людини, на стан її здоров'я. Питна вода, що не відповідає нормативним вимогам несе загрозу виникнення серед населення інфекційних захворювань, злоякісних утворень, захворювань ендокринної та інших систем організму.

Здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб.

В Київській області середня очікувана тривалість життя при народженні є нижчою ніж по країні в цілому – 69,72 проти 71,35 відповідно. Неінфекційні захворювання мають значний вплив на здоров'я населення. У області показники рівнів загальної передчасної смертності населення у віці від 30 до 69 років на 100 000 населення є вищими, ніж у країні в цілому та становлять: від хвороб системи кровообігу – 562,4 у порівнянні із загальнонаціональним значенням – 447,4, від злоякісних новоутворень – 234,7 проти 193,1 та від хвороб органів травлення – 93,7 та 78,4 відповідно.

Серед районів області найвищий показник захворюваності серед дорослого населення в Обухівському районі – 25149,7 0/000. Найнижчий показник в Бучанському районі – 8101,4 0/000.

В області відмічається позитивна ситуація стосовно рівня дитячої смертності, зокрема показник смертності дітей до 1 року становить 4,0 на 1000 живонароджених (національне значення 6,7), а показник смертності дітей до 5 років – 76,5 та 136,7 на 100 000 населення відповідно.

У структурі поширеності хвороб у дітей усіх вікових груп перше місце займають хвороби органів дихання - 56,03% у дітей в віці 0-14 років включно – 59,50%, у дітей у віці 15-17 років – 44,34%. У віковий групі 0-14 років друге місце в структурі поширеності хвороб займають хвороби органів травлення (5,66%), третє – хвороби кістково-м'язової системи (4,60%), далі – хвороби ока та придаткового апарату (4,33%), хвороби ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин (4,08%), хвороби шкіри та підшкірної клітковини (3,53%). У дітей підліткового віку (15-17 років включно) друге місце в структурі поширеності хвороб займають хвороби травлення (9,07%), третє - хвороби ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин (7,57%), далі слідує хвороби кістково-м'язової системи (7,01%), хвороби ока та придаткового апарату (6,21%), хвороби нервової системи (4,70%). У структурі захворюваності дітей усіх вікових груп перше місце займають хвороби органів дихання: 70,97% у дітей в віці 0-17 років, 72,93% у дітей в віці 0-14 років включно, у дітей в віці 15-17 років – 62,46%. У віковий групі 0- 14 років друге місце в структурі захворюваності займають травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин (4,58%), третє – хвороби шкіри та підшкірної клітковини (4,10%), далі – інфекційні та паразитарні хвороби (3,71%), хвороби ока та придаткового апарату (2,57%), хвороби травлення (2,36%). У дітей підліткового віку (15-17 років включно) друге місце в структурі захворюваності займають травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин (5,92%), третє – хвороби шкіри та підшкірної клітковини (5,42%), далі – хвороби ока та придаткового апарату (4,09%), хвороби сечостатевої (4,06%), інфекційні та паразитарні хвороби (3,77%). В умовах військового стану структура захворюваності майже не відрізняється в різних вікових групах.

Найбільш гострими проблемами здоров'я населення області за даними відділу медичної статистики та аналітики Комунального некомерційного підприємства Київської обласної ради «Київський обласний спеціалізований медичний центр» визначено: високий рівень загальної смертності, особливо чоловіків працездатного віку; низький рівень народжуваності; від'ємний приріст населення; низька очікувана тривалість життя; високий коефіцієнт старіння; високі показники смертності за класом хвороб системи кровообігу, за класом новоутворення, за класом травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників; ріст навантаження на працездатне населення за рахунок росту кількості непрацездатного населення.

2.4. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

За умови незатвердження детального плану території ставиться під загрозу визначення планувальної організації, функціонального призначення, містобудівних умов і обмежень та параметрів забудови території проектування, що регулюється статтею 24 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності». Разом з тим, сумнівним є впорядкування території проектування та формування вимог до належної відповідно до діючих санітарних та будівельних норм і правил вимог до забудови на ній.

Відсутність належного функціонального зонування території з визначенням переважних, супутніх і допустимих видів використання території, містобудівних умов і обмежень, виконання низки заходів щодо інженерної підготовки та захисту території, більш ймовірно призведе до неефективного використання земельних ресурсів та хаотичної забудови. У разі незатвердження детального плану території та відповідно – відмови від реалізації проєктних рішень містобудівної документації, ускладниться процес збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, створення нових місць праці, економічного розвитку території проєктування.

Небезпечних природних і техногенних процесів, які на період проєктного етапу могли б складати небезпеку для населення на території села та територіях містобудівного освоєння, не виявлено.

Актуальним є стан атмосферного повітря, водного басейну, в тому числі питних вод, земель та знешкодження відходів.

Негативні фактори при функціонуванні об'єкта, що проєктується можливо оцінити як незначні при дотриманні вимог чинного законодавства України.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Екологічна оцінка об'єднує в собі оцінку екологічного стану окремих компонентів довкілля: стану повітряного та водного середовищ, земельних ресурсів, рослинного і тваринного світу, заповідних територій, характер яких постійно змінюється. Від напряму цих змін залежить рівновага природних екосистем та збалансованість подальшого екологічного та соціально-економічного розвитку регіону.

Ймовірні види впливу на навколишнє середовище:

Кліматичні фактори. Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні – Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р. Для отримання кількісних значень потрібно розрахувати поточні середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ від території чи регіону та оцінити середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ після завершення ДДП. Наразі кількісний вплив на клімат оцінюється в тонах CO₂-еквіваленту. Зважаючи на відсутність фактологічних даних щодо парникових газів в межах регіону та оцінюючи характер планованої діяльності можна зробити висновок, що кліматичні фактори (у т. ч. зміна клімату та викиди парникових газів) – негативних впливів не передбачається. Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Атмосферне повітря. В період виконання будівельно-монтажних робіт забруднення атмосферного повітря відбуватиметься під час виконання зварювальних і фарбувальних робіт, переміщення сипучих мас, асфальтування та роботи двигунів внутрішнього згоряння будівельної техніки. В процесі реалізації проєктних рішень в атмосферне повітря в основному надходитимуть речовини у вигляді пилу, заліза оксиду, марганцю оксиду, азоту оксидів, вуглецю оксиду та ін.

В результаті реалізації планувальних рішень не передбачається значного збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану. До очікуваних потенційних джерел викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря відноситься автомобільний транспорт, а також систем опалення та кондиціонування.

Водне середовище. Будівельні роботи можуть бути джерелом забруднення

поверхневих і підземних вод внаслідок випадкового викиду забруднювальних речовин, що будуть використовуватись на будівельному майданчику. Ризики можливі під час влаштування водопровідних мереж та будівництва і облаштування локальних очисних споруд. Очікуване збільшення кількості як видобутку підземних вод для забезпечення у потребі води, так і збільшення утворення господарсько-побутових стоків. Очищення стоків відбувається на проєктних локальних очисних спорудах із дотриманням визначених для них СЗЗ. У складі локальних очисних споруд планується облаштувати оглядовий колодязь для здійснення контролю показників стоків, які після підготовки з врахуванням встановлених норм та стандартів, планується скидати у протічну канаву. Можливий вплив на ґрунтові води в результаті забруднення визначається як незначний.

Ґрунт. При будівельних роботах вплив на ґрунти буде мати тимчасовий характер і пов'язаний з проведенням земляних робіт. Першочерговий вплив на ґрунтове середовище буде відбуватись при знятті ґрунтово-рослинного шару з ділянки проведення робіт та складування його у відвали, для подальшого упорядкування території. Під час будівельних робіт незначним джерелом забруднення ґрунтів потенційно може стати будівельне сміття та паливно-мастильні матеріали від роботи будівельних механізмів. Для виключення можливості забруднення ґрунту нафтопродуктами всі роботи планується проводити справною технікою. Ремонт спецтехніки планується проводити на спеціально відведеному майданчику, при роботі на якому виключена можливість потрапляння нафтопродуктів в ґрунт. Накопичування та тимчасове зберігання відходів планується в спеціально відведених місцях у контейнерах. При експлуатації об'єкту утворення неорганічних забруднених стоків, які можуть потрапити в ґрунт, не передбачається. Викиди забруднюючих речовин не вплинуть на геохімічний склад ґрунту. При дотриманні прийнятих проєктом технологічних рішень вплив на стан ґрунтів буде допустимий. З метою покращення стану навколишнього середовища проєктом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови: інженерна підготовка території – вертикальне планування та регулювання водовідведення, комплексний благоустрій та озеленення території.

Ландшафт. Планована діяльність не впливає на елементи геологічного, структурно-тектонічного ландшафту і не викликати негативних явищ геотехногенного походження в геологічному середовищі. Розміщення проєктованих споруд на вказаній території не пошкодять існуючого ландшафту, так як будуть витримані всі вимоги нормативних документів, пов'язаних з плануванням та забудовою населених пунктів.

Флора та фауна. Планована діяльність матиме локальний вплив на біорізноманіття, головним чином у межах планової ділянки. Можливим впливом буде порушення рослинного покриву. Під час здійснення планованої діяльності на суміжних територіях не передбачається незворотних змін, виснаження і деградації складу домінуючих рослинних угруповань і

фауністичних комплексів. Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проєктування відсутні. На проєктованій території види флори і фауни та угруповання видів, які занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції відсутні (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Також відсутні рослини та їх угруповання, що підлягають охороні згідно Положення про Зелену книгу України. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті провадження планованої діяльності не прогнозується. Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на проєктованій території не відмічено. В процесі будівництва та експлуатації об'єкта планованої діяльності не будуть руйнуватися місця проживання тварин та гніздування птахів.

Заповідні об'єкти, природоохоронні території. На території детального планування, а також в безпосередній близькості до неї, відсутні об'єкти природно-заповідного фонду та території Смарагдової мережі, їх охоронні зони, території та об'єкти, що мають особливу екологічну, наукову і естетичну цінність та об'єкти комплексної охорони. На території відсутні елементи (ядра, коридори) екологічної мережі України. Враховуючи суттєву відстань між об'єктами, планована діяльність не матиме негативного впливу на території природоохоронного значення.

Акустичний режим. Шумове забруднення буде спричинене роботою будівельної техніки та матиме тимчасовий характер. Під час планованої діяльності основними джерелами шумового забруднення може виступати рух автомобільного транспорту. Додаткове шумове навантаження, що виникне під час будівництва та експлуатації проєктного об'єкта не повинно перевищувати 75 ДБ.

Вплив на здоров'я населення. Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Планова діяльність при дотриманні вимог природоохоронного та санітарно-гігієнічного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на стан здоров'я населення.

Соціальне середовище. На етапах будівництва та експлуатації об'єкту вплив оцінюється як позитивний, оскільки планованою діяльністю передбачається забезпечення робочими місцями працездатного населення, сплата податків в місцеві бюджети, покращення економічної ситуації регіону, забезпечення економічної основи для захисту соціально-економічних інтересів населення. При дотриманні всього комплексу заходів щодо захисту навколишнього середовища, будівельно-монтажні роботи та експлуатація проєктованого об'єкта не спричинять негативного впливу на соціально-економічне середовище.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Екологічна ситуація на території Броварської громади характеризується відносною стабільністю показників – однак багато проблем потребує вирішення:

- забруднення атмосферного повітря емісією шкідливих викидів від стаціонарних та пересувних джерел забруднення;
- відсутність дієвої системи роздільного збору, сортування, переробки та утилізації відходів;
- недостатня якість питної води підземних водоносних горизонтів;
- недостатня ефективність роботи каналізаційних очисних споруд через високий рівень зношення та амортизації обладнання та застарілі технології очистки стоків;
- низький рівень екологічної свідомості та екологічної культури населення;
- недосконалість системи моніторингу довкілля;
- недостатнє фінансування природоохоронних заходів;
- слабкі важелі впливу органів місцевого самоврядування на процеси охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів.

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки був проведений SWOT-аналіз екологічної ситуації села Княжичі, узагальнені результати якого наведені в таблиці 4.1

SWOT-аналіз екологічної ситуації села Княжичі

Таблиця 4.1

Сильні сторони	Слабкі сторони
Сприятливі кліматичні умови щодо планувальної організації території для містобудівної діяльності та проживання людей.	Збільшення обсягів забруднення атмосферного повітря від стаціонарних і пересувних джерел викидів забруднюючих речовин.
	Низький рівень розвитку сучасної системи поводження з відходами
Вигідне економічно-географічне положення (близькість до міст Київ та Бровари)	Недостатня якість питної води підземних водоносних горизонтів Броварського району
Розвинена транспортна мережа	Відсутність системи моніторингу за станом компонентів навколишнього природного середовища
Можливості для розвитку малого та середнього бізнесу.	Низький рівень екологічної свідомості, культури та освіти населення.
Можливості	Загрози
Реалізація інвестиційних проєктів.	Збільшення антропогенного впливу

	на навколишнє природне середовище
Впровадження високотехнологічних та енергоефективних технологій.	Зростання рівня захворюваності населення внаслідок забруднення довкілля
Тенденції у сфері поводження з ТПВ (сортування та переробка).	Прискорення зміни клімату, екологічні катастрофи.
Встановлення постів спостереження за кількісними та якісними показниками забруднення атмосферного повітря.	Сповільнення темпів інвестування внаслідок економічної та політичної нестабільності та воєнного стану в Україні.

Під час проведення СЕО було визначено рейтинг ключових екологічних ризиків, у тому числі ризиків впливу на стан здоров'я населення, які стосуються проекту документа державного планування, узагальнені результати якого наведені в таблиці 4.2.

Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення, які стосуються документа державного планування

Таблиця 4.2.

Основні екологічні проблеми та ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка
Вплив на повітряне середовище	Збільшення викидів забруднюючих речовин пересувними джерелами. Викиди забруднюючих речовин при роботі систем опалення та кондиціонування.	Територія планованої діяльності та прилегла до неї територія
Вплив на водне середовище	Збільшенні обсягів видобутку підземних вод для господарсько-побутових потреб. Збільшення утворення господарсько-побутових стоків	Територія планованої діяльності
Вплив на ґрунтове середовище	Порушення, ущільнення та перенесення ґрунтового покриву на етапі будівництва та руху транспортних засобів. Випадкові проливи пального при користуванні транспортними засобами. Акумуляування забруднювальних речовин з викидів у атмосферне повітря. Тимчасове нагромадження твердих побутових та будівельних відходів.	Територія планованої діяльності
Акустичний вплив	Шум та вібрація створювані двигунами будівельних машин на період проведення будівельно-монтажних робіт. Проїзд транспорту. Функціонування витяжних систем.	Територія планованої діяльності
Вплив на здоров'я населення	Забруднення атмосферного повітря, переважно викидами від автотранспорту	Територія планованої діяльності та прилегла до неї територія

Серед важливих екологічних проблем, в тому числі, що мають ризики впливу на територію, яка проєктується є забруднення атмосферного повітря.

Очікується забруднення атмосферного повітря продуктами згорання палива від проїзду автотранспорту по території планування, будівельної техніки та зварювальними аерозолями, що утворюються при проведенні відповідних робіт. Ці джерела викидів є неорганізованими та короточасними. Можливий вплив на повітряне середовище пов'язаний з утворенням та викидом забруднюючих речовин при роботі систем опалення та кондиціонування. Будівництво та обслуговування проєктованого об'єкта характеризується збільшенням викидів забруднювальних речовин від роботи двигунів транспортних засобів.

Будівельні роботи можуть бути джерелом забруднення поверхневих і підземних вод внаслідок випадкового викиду забруднювальних речовин, що будуть використовуватись на будівельному майданчику. Ризики можливі під час облаштування локальних очисних споруд. Очікуване збільшення кількості як видобутку підземних вод для забезпечення у потребі води, так і збільшення утворення господарсько-побутових стоків. Очищення стоків відбувається на проєктних локальних очисних спорудах із дотриманням визначених для них СЗЗ. У складі локальних очисних споруд планується облаштувати оглядовий колодязь для здійснення контролю показників стоків, які після підготовки з врахуванням встановлених норм та стандартів, планується скидати у протічну канаву. Можливий вплив на ґрунтові води в результаті забруднення визначається як незначний.

Під час будівельно-монтажних робіт можливе утворення будівельних відходів та паливно-мастильних матеріалів від роботи будівельних механізмів. Під час роботи проєктного об'єкта утворюватимуться переважно побутові відходи (пакувальні матеріали, органічні відходи, папір, пластик, скло), а також електронні та небезпечні відходи (відпрацьовані батареї, освітлювальні прилади, хімічні речовини та ін). Проєктними рішеннями передбачаються місця збору і накопичення відходів, що відповідають установленим правилам накопичення і порядку поводження з відходами. Пропонується запровадити роздільний збір відходів. По мірі накопичення відходи вивозяться у спеціально встановлені місця для утилізації згідно укладеного договору із організацією, яка має відповідну ліцензію на виконання таких робіт.

Шумове забруднення в період проведення будівельно-монтажних робіт буде спричинене роботою спецтехніки та матиме тимчасовий характер. Основними джерелами при експлуатації об'єкта буде рух автотранспорту. Рівні шуму не будуть перевищувати норми допустимого впливу.

При проєктуванні і експлуатації об'єкта передбачено ряд заходів по раціональному використанню природних ресурсів, охороні атмосфери, водних об'єктів та ґрунту від забруднення, захисту від шуму, санітарному очищенню та благоустрою території.

Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Рівні шуму, вібрації, іонізуючого випромінювання не будуть перевищувати норми допустимого впливу. Розміщення об'єктів проєктування на вказаній території не пошкодять існуючого ландшафту, так як будуть витримані всі вимоги нормативних документів, пов'язаних з плануванням та забудовою населених пунктів.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проєктної території відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території не прогнозується. Об'єкт, суттєво не впливатиме на екологічну ситуацію району та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону.

По відношенню до території з природоохоронним статусом, проєктна ділянка, на якій передбачено влаштування будівлі торгівлі, не відноситься до об'єктів природно-заповідного фонду, структурних елементів екомережі та території Смарагдової мережі. Порушення та забруднення відходами ґрунтово-рослинного покриву, знищення лісових угідь та природних ландшафтів, мінералізація, засолення та забруднення нафтопродуктами, органічними речовинами та господарсько-побутовими стоками водойм, зміна шляхів міграції та місць оселення тварин і птахів та зменшення їх популяції, шумовий та вібраційний вплив в межах територій визначених під об'єктами особливого природоохоронного значення від господарської діяльності даного об'єкту не буде відбуватися.

Таким чином, на підставі вище викладеного можна зробити наступний висновок: ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, є вкрай малі, а це свідчать про прийнятність планової діяльності на здоров'я людини.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-УІІ від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (Стратегія від 28.02.2019 № 2697-VIII). Закон визначає, що одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики є: стратегічна екологічна оцінка та оцінка впливу на довкілля, яка сприятиме запобіганню негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановлює відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Запровадження стратегічної екологічної оцінки документів державного планування забезпечить удосконалення механізмів стратегічного планування розвитку соціально-економічної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях.

На всіх етапах реалізації детального плану проєктні рішення повинні здійснюватися у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки.

Законодавчим підґрунтям для формування суспільних відносин для забезпечення екологічної безпеки є Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року, який розглядає екологічну безпеку життєдіяльності людини як невід'ємну умову сталого економічного і соціального розвитку України і закріплює відповідні заходи правового впливу щодо її забезпечення.

При проєктуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому повинні передбачатися вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин і відходів або повна їх ліквідація, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей.

Документом державного планування є детальний план території, який є видом містобудівної документації на місцевому рівні, що визначає планувальну організацію та розвиток частини території. Проектні рішення розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: Статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Проект розробляється з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території, з додержанням технологічних і санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язку основних та допоміжних споруд.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на державному рівні, що стосуються документа державного планування.

Проект виконано відповідно до Земельного Кодексу України, Водного Кодексу України, Законів України «Про основи містобудування», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про землеустрій», «Про благоустрій населених пунктів», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону навколишнього середовища», «Про стратегічну екологічну оцінку», нормативно-правових актів та нормативно-методичних положень Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України.

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативно встановлених рівнів акустичного, електромагнітного, радіаційного та ін. шкідливого фізичного впливу на навколишнє природне середовище, нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської діяльності;

- гарантування екологічно безпечного середовища для життя, праці та здоров'я населення;

- забезпечення контролю впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище шляхом здійснення планово-регулярного моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- здійснення безоплатності загального та платності спеціального використання природних ресурсів для потреб ведення господарської діяльності;

- вирішення питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів з урахуванням ступеня антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;

- компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Також під час проектування, а саме при виборі конфігурації та розташування споруд, об'єктів, територій, визначення планувальних обмежень, прийняття рішень щодо інженерного забезпечення та транспортного сполучення тощо враховано вимоги наступних документів державного

планування, що діють на загальнодержавному рівні:

- Земельний кодекс України;
- Водний кодекс України;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закон України «Про охорону земель»;
- Закон України «Про енергозбереження»;
- Закон України «Про охорону навколишнього середовища»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів №173/96;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
- ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання. Інженерне обладнання будинків і споруд»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.3-15:2007 «Автостоянки й гаражі для легкових автомобілів»;
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій».
- ДБН В.1.1.7-2002 «Пожежна безпека об'єктів будівництва».
- ДБН В.1.2-4-2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту», тощо.

Даний проєкт розроблено з деталізацією графічних матеріалів, згідно з ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території».

З метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища детальним планом рекомендовано виконати ряд зобов'язань:

Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря.

1. Забезпечення заходів щодо дотримання нормативного стану атмосферного повітря при будівництві та експлуатації об'єктів.
2. Максимально можливе скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне середовище.
3. Здійснення контролю за точним дотриманням технологічного регламенту роботи обладнання, роботою контрольно-вимірювальних пристроїв.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря» необхідно розробити спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також вживати заходи для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря.

Зобов'язання у сфері охорони водних ресурсів.

1. Отримання дозволів на спеціальне водокористування відповідно до вимог Водного кодексу України водокористувачам, що здійснюють забір води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із

застосуванням каналів.

2. Забезпечення заходів щодо дотримання нормативного стану поверхневих та підземних вод при будівництві та експлуатації об'єктів.

3. Дотримання встановлених розмірів зони санітарної охорони від свердловин відповідно до вимог ДБН В.2.5–74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди».

4. Дотримання встановлених розмірів санітарно-захисних зон від каналізаційних очисних споруд, прописаних в додатку 3, ДБН Б.2.2- 12:2019 «Планування та забудова територій».

5. Організований збір та відведення поверхневих стоків.

Відповідно до п. 7.6 ДСП № 173-96 якість води, що подається на господарсько-питні потреби, повинна відповідати санітарно-гігієнічним вимогам, встановленим ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до безпечності та якості питної води, призначеної для споживання людиною».

Для забезпечення населення водою необхідно дотримуватися вимог пункту 3.1 розділу III «Гігієнічні вимоги до безпечності та якості питної води, призначеної для споживання людиною» ДСанПіН 2.2.4-171-10, що питна вода, призначена для споживання людиною, повинна відповідати таким гігієнічним вимогам: бути безпечною в епідемічному та радіаційному відношенні, мати сприятливі органолептичні властивості та нешкідливий хімічний склад.

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання повинен своєчасно проінформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, а також провести роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води, у відповідності до вимог статті 44 Водного кодексу України.

Зобов'язання у сфері охорони земельних ресурсів та ґрунтів.

1. Максимальне збереження та повторне використання родючого шару ґрунту при проведенні земляних робіт.

2. Дотримання меж земельної ділянки, виділеної під забудову.

3. Розташування будівельних матеріалів на спеціально відведених майданчиках з твердим покриттям.

4. Не допускається експлуатація будівельних машин з несправними двигунами внутрішнього згорання, в яких виявлено пролив на ґрунт паливно-мастильних матеріалів.

5. Вертикальне планування території виконувати відповідно до пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» з урахуванням таких основних вимог: збереження існуючого ландшафту; збереження ґрунтів і деревних насаджень; відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів; мінімального обсягу земляних робіт.

Про забруднення земельних ділянок, погіршення їх стану у відповідності до вимог Закону України «Про охорону земель» необхідно своєчасно проінформувати відповідні органи виконавчої влади та органи

місцевого самоврядування.

Зобов'язання щодо забезпечення належного поводження з відходами.

Відповідно до статті 17 ЗУ «Про управління відходами» суб'єкти господарювання мають ряд зобов'язань у сфері поводження з відходами:

1. Дотримуватися вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів.

2. Не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені.

3. Вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність;

4. Забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів.

5. Надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність.

6. Відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами.

Зобов'язання у разі виникнення надзвичайної екологічної ситуації.

Згідно Закону України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації» від 13.07.2000 №1908-III надзвичайна екологічна ситуація – надзвичайна ситуація, при якій на окремій місцевості сталися негативні зміни в навколишньому природному середовищі, що потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави.

У разі оголошення на території планованої діяльності зони надзвичайної екологічної ситуації необхідно:

- неухильно дотримуватись встановленого правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації;
- провести мобілізацію ресурсів та зміну режиму роботи з метою проведення аварійно-рятувальних та відновлювальних робіт;
- вжити заходів щодо нормалізації екологічного стану на території планованої діяльності.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на регіональному та місцевому рівні, що стосуються ДДП.

Розроблення документа державного планування детального плану території також має зв'язок та узгоджується з іншими ДДП, а саме: різними планами та програмами, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень в даній містобудівній документації. Їх положення та завдання беруться до уваги в процесі розроблення містобудівної документації та стратегічної екологічної оцінки у її складі, а саме:

- «Схема планування території Київської області» (затверджена рішенням Київської обласної ради восьмого скликання від 09.09.2021 № 114-05-VIII «Про

затвердження Схеми планування території Київської області»), яка є містобудівною документацією, що визначає принципи вирішення планування території та майбутнього використання просторових ресурсів Київської області, а також її окремих частин, які є місцями зосередження господарської активності.

- «Стратегія розвитку Київської області на період 2021-2027 років та План заходів з її реалізації у 2021-2023 роках» (затверджена рішенням Київської обласної ради від 19.12.2019 № 789-32/VII), забезпечення реалізації Стратегії у даному проєкті ДПТ досягається за рахунок створення умов екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища при реалізації проєктних рішень ДПТ, закладення умов введення господарської діяльності, розвиток території в інтересах територіальних громад, підвищення конкурентоспроможності економіки регіону.

- «Оновлена регіональна схема екологічної мережі в Київській області» (затверджена рішенням Київської обласної ради восьмого скликання від 21.03.2023 № 524-16-VIII) забезпечення реалізації Схеми у даному проєкті ДПТ досягається за рахунок аналізу відсутності території проєктування до територій та об'єктів екологічної мережі, в тому числі ПЗФ.

- «Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року», забезпечення реалізації Стратегії у даному проєкті ДПТ досягається за рахунок сприяння збалансованому (сталому) розвитку шляхом досягнення збалансованості складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), орієнтування на пріоритети збалансованого (сталого) розвитку, інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження ДПТ, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, що передбачає аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах СЕО, відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації.

- «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» та «Концепція впровадження сучасної системи поводження з побутовими відходами у Київській області 2017-2022 рр.». При розробці детального плану та стратегічної екологічної оцінки до нього враховані принципи при розробці системи санітарного очищення території проєктування, які полягають у збільшенні обсягу сортування, переробки та повторного використання відходів.

- «Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року» та «Операційний план заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року» (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р), забезпечення реалізації Стратегії у даному проєкті ДПТ досягається за рахунок реалізації державної політики у сфері зміни клімату, а саме: врахування при розробці звіту СЕО «Рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування».

Оцінка відповідності проєкту детального плану зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановленим на міжнародному рівні.

Основними напрямками співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки України у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

- Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.); Змн. Арк. № докум. Підпис Дата Арк. 40;
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

Крім того, під час здійснення СЕО даного проєкту ДДП проаналізований взаємозв'язок ДПТ з міжнародними угодами, стороною яких є Україна, та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля (табл.6.1).

Відповідність планувальних рішень проєкту ДПТ зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаними із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, що встановлені на міжнародному рівні

Таблиця 6.1.

Назва документу	Окремі цілі документу	Заходи та завдання, представлені в проєкті ДДП	Ступінь відповідності: (+) повне (+/-) часткове
Директива №2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС	Гарантування доступу до інформації щодо Навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для	Інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проєктних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті	+

	громадськості інформації щодо стану компонентів навколишнього природного середовища.	замовника та через друковані ЗМІ.	
Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи	Визначення і встановлення заходів для захисту якості атмосферного повітря з метою уникнення, попередження чи зменшення шкідливих впливів на здоров'я людини та довкілля.	- розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП	+/-
Рамкова директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19.11.2008 «Про відходи та часткове скасування деяких Директив»	Запровадження роздільного збирання відходів.	Запровадження роздільного збирання відходів.	+
«Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік» Резолюція ООН 70/1 від 25.09.2015	Боротьба зі зміною клімату: вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі змінами клімату та його наслідками	Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП: заходи з адаптації до змін клімату.	+/-
«Конвенція про біологічне різноманіття», що ратифікована законом України від 29.11.94 № 257/94-ВР	Збереження біологічного різноманіття та стале використання його компонентів. Примітка: створення національної екомережі України як складової Всеєвропейської загальної екомережі.	Аналіз належності території проєктування до екологічної мережі Київської області	+
«Конвенція про охорону дикої флори та фауни» (Бернська конвенція)	Охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особлива увага приділяється видам, яким загрожує зникнення та	Аналіз приналежності території проєктування до території Смарагдової мережі	+

	вразливим видам, включаючи мігруючі види, яким загрожує зникнення і які є вразливими. Примітка: на виконання Бернської конвенції Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу.		
«Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті», а саме «Протокол про СЕО», ратифікований Законом України від 01.07.2015 № 562-VIII.	- забезпечення такого стану, коли екологічні питання, зокрема пов'язані зі здоров'ям населення, ретельно враховуються під час розробки планів і програм; - установлення чітких, прозорих та ефективних процедур стратегічної екологічної оцінки; - забезпечення участі громадськості в стратегічній екологічній оцінці, а також урахування за допомогою цих засобів питань занепокоєності стосовно екологічних проблем, у тому числі пов'язаних зі здоров'ям населення, під час заходів і в документах, які розробляються для забезпечення дальшого сталого розвитку.	Конвенції відбувається проходження процедури СЕО даного проекту ДПТ.	+

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно «Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації» затверджених Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.10.2023 № 705 наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів. До них належать наслідки, що є результатом прямого, непрямого та/або кумулятивного впливу містобудівної документації.

За походженням наслідки можуть бути первинними (тобто це ті наслідки, які безпосередньо пов'язані з впливом проєкту на екосистеми) і вторинними (що є наслідком первинних змін в екосистемі). Вторинні наслідки полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки включають розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація Детального плану призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності будуть мати значний сумарний негативний вплив на довкілля – є незначною. Це пов'язане з тим, що всі види впливів на навколишнє середовище мають незначну за силою та масштабом дію. На прилеглих територіях до проєктного об'єкту відсутні підприємства-забруднювачі довкілля, тому кумулятивний вплив є малоймовірним.

Синергічні наслідки – це наслідки, сумарний ефект, яких полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту - відсутні.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) можливі в процесі підготовчих та будівельних робіт з причин залучення механізмів та транспорту з використанням двигунів внутрішнього згорання, а також виконання зварювальних робіт. Ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого довгострокового погіршення екологічної рівноваги екосистеми.

Довгострокові наслідки – це наслідки впливу, який триватиме протягом тривалого періоду часу. До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – видобування води з підземних джерел водопостачання, викиди і скиди, шум, утворення відходів в процесі експлуатації об'єктів.

Постійні наслідки – викиди в атмосферне повітря від функціонування проєктованих будівель, викиди внаслідок роботи двигунів внутрішнього згорання автотранспорту, шумове навантаження від дорожнього завантаження.

Тимчасові наслідки – при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище матиме короткочасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі двигунів внутрішнього згорання будівельних машин та механізмів.

Позитивні наслідки – розташування торгівельного об'єкту сприятиме створенню нових робочих місць, розвитку інфраструктури, збільшенню місцевих доходів та стимулюванню місцевого бізнесу.

Негативні наслідки – передбачають збільшення споживання енергії, води, забруднення повітря та кількості утворення відходів.

Детальніші дослідження впливу на компоненти довкілля з наведенням конкретних показників доцільно провести на подальших стадіях проєктування відповідно до вимог чинного законодавства України.

Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля наведена в табл.6.1.

Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля відповідно до контрольного переліку

Таблиця 6.1

Чи може реалізація ДПТ спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
1	2	3	4	5	6
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			•	
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		•		
3	Погіршення якості атмосферного повітря?			•	
4	Появу джерел неприємних запахів?			•	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?		•		
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•	
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			•	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовується для водопостачання населення?			•	

10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			•	
11	Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			•	
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			•	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
14	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			•	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			•	
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			•	
Відходи					
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?		•		
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?		•		
19	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?		•		
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			•	
21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•	
Земельні ресурси					
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?			•	
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•	
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•	
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			•	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			•	
27	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			•	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			•	
29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			•	

30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			•	
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			•	
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•	
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			•	
Населення та інфраструктура					
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			•	
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			•	
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків?			•	
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			•	
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			•	
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•	
Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	
42	Погіршення екологічного моніторингу?			•	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	
Інше					
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів ?			•	
46	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•	
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			•	
48	Суттєве порушення якості природного середовища?			•	
49	Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•	
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			•	

Узагальнені результати процедури оцінки проєктних рішень детального плану території представлені в табл. 6.2.

Узагальнені результати процедури оцінки проєктних рішень детального плану території

Таблиця 6.2

Територія	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Ґрунти	Природо-охоронні території	Біорізноманіття	Здоров'я
Проектна територія	П/ДС/М	0	М/ДС	М/КС	0	М/КС	М/КС

ПОЗНАЧЕННЯ	Пояснення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
+1	Негативні наслідки не очікуються за умови дотримання існуючих стандартів і процедури (або помірний позитивний вплив)
+2	Значний позитивний вплив.
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти довкілля, заплановану діяльність або з інших причин.
П/Нп	Прямий / Непрямий
ДС/ СС/КС	Довгостроковий (10-15 років) / Середньостроковий (3-5 років) / Короткостроковий (1 рік)
М/Р	Місцевий / Регіональний
К/С/ТрК	Кумулятивний / Синергічний / Транскордонний

Наслідки для довкілля проєктних рішень детального плану території

Таблиця 6.3.

Фактор довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Повітря	-1	В період виконання будівельно-монтажних робіт забруднення атмосферного повітря відбуватиметься під час виконання зварювальних і фарбувальних робіт, переміщення сипучих мас, асфальтування та роботи двигунів внутрішнього згоряння будівельної техніки. В результаті реалізації планувальних рішень не передбачається значного збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану.

		До очікуваних потенційних джерел викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря відноситься система опалення та кондиціонування, а також автомобільний транспорт, який переміщатиметься по території опрацювання.
Вода	0	Будівельні роботи можуть бути джерелом забруднення поверхневих і підземних вод внаслідок випадкового викиду забруднювальних речовин, що будуть використовуватись на будівельному майданчику. Ризики можливі під час влаштування локальних очисних споруд. Очікуване збільшення кількості як видобутку підземних вод для забезпечення у потребі води, так і збільшення утворення господарсько-побутових стоків. Очищення стоків відбувається на проектних локальних очисних спорудах із дотриманням визначених для них СЗЗ. Можливий вплив на ґрунтові води в результаті забруднення визначається як незначний.
Ґрунти	0	Порушення ґрунтового покриву можливе під час розробки будівельних майданчиків, влаштування фундаменту, тимчасового складування будівельних відходів та руху транспортних засобів. Вплив на ґрунти буде мати тимчасовий характер. При дотриманні прийнятих проектом технологічних рішень вплив на стан ґрунтів буде допустимий.
Біорізноманіття	0	Планована діяльність матиме локальний вплив на біорізноманіття, головним чином у межах планової ділянки. Можливим впливом буде порушення рослинного покриву.
Заповідні об'єкти, природоохоронні території.	0	На території детального планування, а також в безпосередній близькості до неї, відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, території Смарагдової мережі та структурні елементи екологічної мережі. Негативного впливу на дані природоохоронні території планована діяльність не здійснюватиме.
Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину	0	Негативний вплив відсутній. Об'єкти архітектурної, археологічної, культурної спадщини на проектній ділянці відсутні.
Здоров'я населення	0	Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Планова діяльність при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на стан здоров'я населення.
Соціально-економічне становище	+1	На етапах будівництва та експлуатації об'єкту вплив оцінюється як позитивний, оскільки планованою діяльністю передбачається забезпечення робочими місцями працездатного населення, сплата податків в місцеві бюджети, покращення економічної ситуації регіону, забезпечення економічної основи для захисту соціально-економічних інтересів населення.

Аналіз впливу на клімат

Відповідно до рекомендацій Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 року №26/1.4-11.3-5650 «Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування» враховано специфіку розгляду питань впливу на клімат, яка відрізняється від впливу на інші компоненти довкілля.

Негативні наслідки, що можуть збільшувати вплив на клімат, а саме – збільшують викиди та зменшують поглинання ПГ є збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок: збільшення площі виробничої забудови; збільшення енерго-, ресурсо- та водокористування; збільшення використання транспорту. Одноразові викиди парникових газів під час реалізації ДДП: проведення підготовчих та будівельних робіт за рахунок викидів вихлопних газів автомобільного транспорту.

Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Досліджений вплив проєктного об'єкта на навколишнє середовище, природні і штучні компоненти прилеглої території показали, що вплив слід оцінювати як локальний і допустимий.

Зважаючи на державну політику в галузі забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єкту доцільно максимально повно використовувати сучасні вискоєфективні технології та матеріали.

На основі інформації, представленої у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації.

Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проєкту містобудівної документації і рекомендацій, що виникли в результаті виконання СЕО.

Проєктом передбачається виконання таких заходів:

- ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.;
- планувальні заходи – функціональне зонування, організація санітарно-захисних зон, озеленення території та ін.;
- охоронні заходи – моніторинг території зон впливу планової діяльності.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації негативного впливу під час підготовчих та будівельних робіт у відповідності до чинних нормативних вимог із застосуванням відповідної техніки та механізмів передбачається недопущання порушень факторів, які можуть призвести до аварійних ситуацій.

До таких факторів, під час виконання будівельних робіт можна віднести:

- виникнення локальної пожежі в разі порушення протипожежних заходів (паління, розпалювання вогнищ та використання відкритого вогню, тощо);
- порушення режимів експлуатації будівельних машин та обладнання;
- порушення цілісності технологічного обладнання (розрив, руйнування);
- помилкові дії персоналу.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації тимчасового негативного впливу під час будівництва та експлуатації об'єкта будівництва передбачається:

- керуватись вимогами радіаційної безпеки щодо будівельних матеріалів та мінеральної будівельної сировини відповідно ДСП 6.177-2005-09-02

«Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України», затверджених наказом МОЗ України від 02.02.2005 №54;

- здійснення будівельних робіт на підставі документів, що засвідчують право на виконання таких робіт;

- виконавці будівельних робіт будуть залучатися з урахуванням їх кваліфікаційного складу та обсягів будівельної роботи;

- організаційні, технічні, технологічні рішення та інші заходи, направлені на реалізацію планованої діяльності, здійснюватимуться з дотриманням вимог законодавства та нормативних документів і забезпеченням механічного опору та стійкості конструктивних елементів, що супроводжуються, пожежної безпеки, унеможливлення загрози здоров'ю або безпеки людей та шкідливого впливу на довкілля, захисту від шкідливого впливу шуму та вібрації тощо;

- просторово-планувальним рішенням забезпечити дотримання вимог ДСП №173-96;

- зберігання та транспортування будівельних матеріалів та відходів здійснювати способами, що гарантують мінімальний ризик забруднення довкілля;

- забезпечити повне збирання, належне зберігання та передачу відходів спеціалізованим підприємствам;

- дотримуватись заходів з охорони атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів, а також рослинного та тваринного світу.

Відповідальність за дотримання заходів з охорони навколишнього середовища в період проведення будівельних робіт на об'єкті покладається на спеціалізовані організації, які виконуватимуть ці роботи.

Детальніше про заплановані заходи:

Заходи щодо забезпечення нормативного стану атмосферного повітря

- недопущення викидів в атмосферне повітря, вилученого загальною обмінною вентиляцією, яке вміщує шкідливі або неприємні запахи, речовини через зосереджені пристрої або через розосереджені пристрої;

- контроль за точним дотриманням технології провадження будівельних робіт;

- виключення роботи машин та механізмів на холостому ході;

- використання серійного технологічного обладнання з двигунами внутрішнього згорання, що мають відповідні сертифікати щодо викидів шкідливих газів;

- дотримання технологічного регламенту, вимог пожежної безпеки;

- підтримка повної технічної готовності обладнання;

- збереження обладнання в справному експлуатаційному стані;

- збереження території та під'їзних шляхів у необхідному експлуатаційному стані;

- влаштування тимчасових внутрішньо майданчикових доріг, по можливості, використовуючи існуючі дороги для зменшення утворення пилу.

Заходи, що передбачається взяти для запобігання, зменшення та

пом'якшення негативних наслідків проєктованого об'єкта на водне середовище:

- влаштування будівельного майданчика з твердим покриттям та оснащення робочих місць інвентарними контейнерами для збирання побутових та будівельних відходів;
- своєчасне проведення ремонту дорожнього покриття з метою зменшення інфільтрації забруднених нафтопродуктами поверхневих стічних вод в ґрунти та ґрунтові води;
- не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунти, зливання паливно-мастильних матеріалів в спеціально відведені та обладнанні місця;
- використання локальних очисних споруд для очистки стічних вод;
- забезпечення водонепроникного покриття територій;
- влаштування систем водопостачання та каналізування;
- недопущення потрапляння недостатньо очищених стічних вод у водні об'єкти.

Заходи для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів:

- максимальне збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- дотримання меж території, відведеної для будівництва;
- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- забезпечення розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям;
- здійснення контролю за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів;
- недопущення потрапляння нафтопродуктів у ґрунтове середовище;
- влаштування щільного дорожнього покриття, що запобігає фільтрації забруднених нафтопродуктами поверхневих вод у ґрунт;
- здійснювати вертикальне планування території згідно пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території», з урахуванням таких основних вимог: збереження існуючого ландшафту; збереження ґрунтів і деревних насаджень; відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів; мінімального обсягу земляних робіт.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєктованого об'єкта у сфері поводження з відходами:

- запровадження регулярного санітарного очищення території;
- роздільне збирання відходів;
- впровадження маловідходних технологій;
- розроблення та впровадження науково обґрунтованих нормативів на одиницю продукції (сировини та енергії);

- розроблення та впровадження системи поводження з пакувальними матеріалами і тарою;
- розроблення та впровадження системи збирання, видалення, знешкодження та утилізації відпрацьованих мастил (олив);
- правильна організація місць тимчасового зберігання відходів;
- оформлення документації згідно вимог чинного законодавства у сфері поводження з відходами та укладення договорів зі спеціалізованими організаціями на приймання та утилізацію відходів;
- вчасна передача відходів, які утворюватимуться на майданчику, спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів, забезпечення вивезення відходів з території проектування;
- забороняється спалювання всіх видів горючих відходів на території будівельного майданчика.

Організація місць тимчасового зберігання відходів включає в себе:

- наявність на майданчику для накопичення відходів твердого покриття, яке запобігає проникненню токсичних речовин в ґрунти та ґрунтові води;
- захист відходів від впливу на них атмосферних опадів та вітру;
- відповідність стану ємностей, в яких накопичуватимуться відходи, вимогам транспортування автотранспортом.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків від фізичних факторів впливу (шум, вібрація) включають в себе:

- використання сучасного низько-шумного технологічного та енергетичного обладнання;
- все технологічне обладнання, яке є джерелом розповсюдження вібрацій, встановлювати на віброізоляторах, для поглинання вібраційних хвиль;
- експлуатація інженерного та технологічного обладнання тільки у справному стані;
- обмеження швидкості руху автомобільного транспорту по території об'єкта;
- влаштування відповідного дорожнього покриття;
- озеленення території.

У відповідності з прийнятими проектними рішеннями, розміщення та експлуатація технологічного обладнання, яке є джерелом інфразвуку, ультразвуку та іонізуючого випромінювання на території об'єкта планованої діяльності не передбачається.

Заходи для забезпечення охорони праці і техніки безпеки:

- розміщення обладнання на проєктованій території таким чином, щоб забезпечити його вільне обслуговування;
- виконання заземлення елементів електроустановок з нормованою величиною опору і надійною конструкцією;
- створення належних умов праці, санітарно-побутове та медичне обслуговування працюючих у відповідності з діючими санітарними нормами;

- суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» та Правил техніки безпеки в Україні;
- дотримання трудової і виробничої дисципліни, правил техніки безпеки;
- оснащення будівель первинними засобами пожежогасіння та пожежним інвентарем.

Для запобігання виникнення аварійних ситуацій і аварій на проєктованому об'єкті передбачається вжити наступні заходи:

- використання справного технологічного обладнання;
- дотримання правил експлуатації обладнання і технологічних регламентів;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки;
- дотримання протипожежного режиму;
- забезпечення проєктованого об'єкта засобами пожежогасіння;
- здійснення контролю параметрів роботи обладнання і застосування електроустаткування, відповідно до класів пожежонебезпечних і вибухонебезпечних зон і правил улаштування електроустановок;
- проведення регламентних профілактичних оглядів і ремонтів обладнання;
- припинення будь-яких робіт при виникненні нештатних ситуацій (поломка, аварії, тощо) до приведення технологічного процесу до нормальних умов;
- на випадок виникнення аварійної ситуації передбачити ряд організаційно-технічних заходів, спрямованих на ліквідацію ситуації, яка виникла та недопущення забруднення навколишнього природного середовища;
- підготувати чіткий регламент та необхідну кількість засобів на випадок виникнення необхідності оперативної ліквідації, у повному обсязі, з метою мінімізації можливого негативного впливу на оточуюче природне середовище, будь-якої аварійної ситуації.

Компенсаційні заходи:

Згідно п. 2.39 ДБН А.2.2-1-2003, компенсаційні заходи – компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час, грошове відшкодування збитків.

Компенсація нанесених незворотних збитків від планованої діяльності здійснюється за рахунок грошового відшкодування. Розрахунки розміру екологічного податку виконується відповідно до Податкового кодексу України від розділ VIII «Екологічний податок».

Екологічний податок сплачується нарахуванням плати за забруднення атмосферного повітря стаціонарними джерелами викидів забруднюючих речовин, згідно дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Суми податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення обчислюються

платниками податку самостійно щокварталу виходячи з фактичних обсягів викидів та ставок податку.

Згідно Конституції України і Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» природокористувач зобов'язаний вживати необхідні заходи по охороні довкілля, здійснювати природоохоронні заходи, відшкодовувати збиток, заподіяний виконуваною діяльністю і екологічними правопорушеннями, а також вносити платню за користування природними ресурсами і забруднення навколишнього природного середовища.

Охоронні заходи:

До охоронних заходів відноситься моніторинг навколишнього середовища і включає виявлення аварійних викидів; вчасне планування ремонтних та відновлювальних робіт по обладнанню; моніторинг джерел забруднення атмосфери.

Аналізуючи види і рівні впливів на навколишнє середовище проєктованого об'єкту, можна зробити висновок, що комплекс заходів, спрямованих на запобігання, уникнення, зменшення, усунення визначеного негативного впливу, забезпечить дотримання чинних екологічних і санітарно-гігієнічних умов провадження планової діяльності.

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

Об'єктом планової діяльності є детальний план території земельних ділянок з кадастровими номерами 3221284001:01:040:0058 та 3221284001:01:040:0057 в с. Княжичі Броварського району Київської області.

Негативні фактори впливу на оточуюче середовище при функціонуванні об'єкту можна оцінити як незначні при дотриманні усіх санітарно-епідеміологічних, будівельних вимог та використанні сучасного обладнання.

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації були прийняті наступні перспективи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище.

Альтернативи, що розглядаються та обґрунтування обраної альтернативи

Таблиця 8.1.

Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
Альтернатива 1 (що розглядається в проєкті містобудівної документації)	Розвиток інфраструктури. Створення нових можливостей для інвестицій та працевлаштування. Зручний доступ до товарів та послуг у пішій доступності. Збереження та оптимізація використання природних ресурсів.	<u>Переваги:</u> - ефективне використання доступного простору та сприяння розвитку торговельного сектору в даній місцевості; - зручне розташування житлової та громадської забудови; - покращення комфорту і зручності для мешканців, підвищення рівня обслуговування; - розвиток бізнесу та залучення інвестицій; - розташування ділянки поруч з інженерними мережами, що сприяє можливості підключення нових об'єктів і забезпечення їх нормального функціонування; - реконструкція та модернізація існуючих доріг та вулиць в межах території опрацювання; - відсутність негативного впливу на природоохоронні території; - покращення естетичного вигляду місцевості та	Проєктом пропонується до затвердження Альтернативу №1, так як вона є оптимальним варіантом для забезпечення розвитку села в тому числі і громади. Ділянка відповідає намірам планованої діяльності та відсутні принципові обмеження щодо її здійснення, зокрема сприяє: оптимізації транспортного руху; - модернізації інфраструктури; - наявності поблизу ділянки інженерних мереж;

		створення привабливого та гармонійного середовища. <u>Недоліки:</u> - збільшення навантаження на існуючі дороги; - втрата земель сільськогосподарського призначення внаслідок будівництва та обслуговування будівель торгівлі.	- доступність земельних ділянок для використання із мінімальним впливом на довкілля.
Альтернатива 2 (територіальна альтернатива)	Подібна до альтернативи 1 за багатьма проєктними рішеннями, але передбачає інше розташування торгового об'єкта.	<u>Переваги:</u> - створення нових робочих місць; - мінімізація втрат земель сільськогосподарського призначення. <u>Недоліки:</u> - додаткові витрати на доопрацювання проєкту щодо вибору нової ділянки під будівництво об'єкту; - процес вибору нової ділянки для розміщення та будівництва нового об'єкту може вплинути на терміни реалізації проєкту та його ефективність.	
Альтернатива 3 (Нульова альтернатива)	Продовження існуючої ситуації	<u>Переваги:</u> - зменшення навантаження на довкілля; - мінімізація втрат земель сільськогосподарського призначення; <u>Недоліки:</u> відсутність нових об'єктів може обмежити економічний розвиток громади; - недостатні можливості працевлаштування.	

Альтернатива 1. Територія, яка розглядається даним детальним планом, знаходиться по вул. Слави, в с. Княжичі Броварського району Київської області.

Земельні ділянки обрано з врахуванням економічної доцільності, близькості до автомобільної дороги, наявності інженерних мереж, доступності земельних ділянок для використання із мінімальним впливом на довкілля.

Варіант реалізації проєкту детального плану дозволить задовольняти потреби громади, сприятиме конкуренції, покращить якість послуг, надасть можливість оновити містобудівну документацію села.

На вибір місця для розташування забудови вплинули інвестиційні наміри, що характеризується вигідним містобудівним розміщенням в структурі села та

відповідними перевагами: зручний автомобільний зв'язок, зручне розташування житлової та громадської забудови, що створює всі умови для сталого функціонування перспективної привабливості житлової вулиці.

На проєктній ділянці буде розміщено локальні очисні споруди побутової каналізації та поверхневих вод, пожежні резервуари, майданчик ТПВ, автомобільна стоянка, що позитивно вплине на соціальне та навколишнє середовище. В проєкті передбачається комплексний благоустрій території: інженерна підготовка території, озеленення.

Вибір території будівництва проведено з урахуванням варіантів можливого розміщення будівель та техніко-економічних обґрунтувань, найбільш економічного використання земель, а також соціально-економічного розвитку громади.

Альтернатива 2. Як альтернатива був запропонований варіант розміщення будівлі торгівлі на іншій території. Однак розміщення об'єкта планованої діяльності на іншій території є недоцільним, оскільки потреби інфраструктури та суспільства не будуть належним чином задоволені. Наприклад, існуюча інфраструктура в іншому районі може бути недостатньо розвиненою для забезпечення потреб у транспорті, паркуванні та інших комунальних послуг. Може вплинути на соціальну структуру місцевого населення, зокрема, може змінити патерн споживання та працевлаштування. Також даний варіант може вимагати додаткових витрат на доопрацювання проєкту щодо вибору нової ділянки під будівництво та вплинути на терміни реалізації проєкту, його ефективність через затримку у виконанні робіт та необхідність адаптації до нових умов. Враховуючи ці аспекти, розміщення будівлі торгівлі на території, що пропонується детальним планом вважається більш доцільним рішенням.

Альтернатива 3. У разі не затвердження документа державного планування, а саме детального плану території земельних ділянок з кадастровими номерами 3221284001:01:040:0058 та 3221284001:01:040:0057 в с. Княжичі Броварського району Київської області та відмова від реалізації об'єкта, що проєктується, призведе до неможливості розвитку села та громади загалом. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних тенденцій щодо стану довкілля.

Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки та дослідження, які було проведено

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам,

санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

- 1) аналіз проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації (проаналізовано природні умови області та Броварської територіальної громади, оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах);
- 2) метод SWOT-аналізу - аналіз вибору оптимальних шляхів розвитку в територіальному плануванні: сильні і слабкі сторони описують існуючу ситуацію на території, можливості і загрози - розглядаються як нереалізовані на даний момент позитивно і негативно спрямовані можливості майбутнього розвитку;
- 3) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;
- 4) розглянуто способи ліквідації наслідків;
- 5) отриманні зауваження і пропозиції до проєкту містобудівної документації;
- 6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проєкту містобудівної документації.

Ускладнення при проходженні процедури СЕО полягають у:

- збройній агресії РФ та введенням у зв'язку з цим воєнного стану із здійсненням заходів відповідного правового режиму;
- обмеженому доступі до інформації на період воєнного стану;
- відсутності актуальних даних характеристики сучасного стану складових навколишнього природного середовища, біорізноманіття, інвентаризації природних ресурсів та моніторингу довкілля громади.
- відсутності методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;
- обмеженості обсягу місцевого бюджету для здійснення замовлень на проведення наукових досліджень території.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Розвиток державної системи моніторингу довкілля є складовою державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, спрямованої на забезпечення конституційного права громадян на безпечне середовище існування. Моніторинг довкілля є дієвим засобом реалізації природоохоронної політики, слугує виробленню науково-обґрунтованих управлінських рішень щодо створення екологічно і техногенно безпечних умов життєдіяльності населення, збереження довкілля, забезпечення раціонального природокористування, створення достовірної інформаційної бази для прогнозування і запобігання екологічних небезпек. Об'єктивну інформацію про стан навколишнього середовища можна отримати лише на підставі багаторічного системного спостереження за змінами компонентів геосистем, які можуть бути спричинені як природною мінливістю систем, так і антропогенним впливом на них.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272.

Заходи, що передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту документа державного планування та затверджується місцевим органом державної виконавчої влади, який затвердив документ державного планування.

Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є Замовник – Броварська міська рада.

Наразі, для професійного та якісного результату моніторингу наслідків виконання документу державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення передбачені наступні заходи для здійснення моніторингу:

- замовник визначає групу експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингову групу), їх склад та порядок роботи. Строк виконання: один раз після затвердження документа державного планування;
- моніторингова група перевіряє відповідність проєктних рішень, що спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог в планувальній організації території. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;
- моніторингова група співставляє цільові значення параметрів моніторингу до фактичних значень під час здійснення моніторингу. Строк

виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- замовник результати моніторингу оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік після затвердження документа державного планування та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями наведено в таблиці 9.1.

Таблиця 9.1

Сигменти екологічної оцінки	Показник /одиниця виміру	Цільове значення	Періодичність
Атмосферне повітря	Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел, мг/м ³	«Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць» (Наказ Міністерства охорони здоров'я від 14.01.2020 № 52).	1 раз на рік
Водні ресурси	Якістю питної води в системах централізованого господарсько-питного водопостачання території проєктування	ДСанПіН 2.2.4-171-10 (Затверджено Наказом Міністерства охорони здоров'я України 12.05.2010 № 400)	1 раз в квартал
	Якість очистки стічних вод за санітарно-хімічними і мікробіологічними показниками, мг/л	Згідно санітарних норм	1 раз на рік
	Обсяг скиду стічних вод у водні об'єкти, м ³ /рік	Відповідно до Дозволу на спеціальне водокористування; «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами» (Постанова КМУ від 25.03.1999 № 465, зі змінами)	1 раз на рік
Шумове забруднення	Рівень шуму в районі планованої діяльності, дБ	Не більше 55 дБА вдень та 45 дБА вночі «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»,	1 раз на рік

		затверджені наказом МОЗ України №173 від 19.06.1996	
Відходи	Кількість утворення будівельних відходів під час будівництва, т	Відповідно до Договору про надання послуг поводження з відходами.	1 раз після реалізації планової діяльності
	Кількісний облік утворення, оброблення та утилізації відходів, т	Мінімізація утворення відходів та максимізація їх переробки та повторного використання. ЗУ «Про управління відходами» № 2849-IX від 13.12.2022 зі змінами	1 раз на рік
Здоров'я населення	Кількість випадків захворюваності дитячого та дорослого населення на хвороби органів дихання, хвороби шлунково-кишкового тракту, алергічні захворювання, кількість випадків/1000 осіб	Медико-статистичний аналіз	1 раз на рік

Кількісні та якісні показники для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення наведено в таблиці 9.2.

Таблиця 9.2

<i>Індикатор</i>	<i>Показник/ одиниця виміру</i>	<i>Цільове значення</i>	<i>Періодичність</i>
Зелені насадження	Площа зелених насаджень спеціального призначення (шумозахисне озеленення), га.	Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України (10.04.2006 № 105)	1 раз на рік
Відходи	Відсоток утилізованих та перероблених відходів, % від загальної кількості	ЗУ «Про управління відходами» № 2849-IX від 13.12.2022 зі змінами	1 раз на рік
Агітаційно-просвітницькі роботи	Інформування, підвищення рівня екологічної свідомості населення	- публікації через засоби масової інформації; - публікування на офіційному сайті сільської ради; - публікування в соціальних мережах; - розробка та складання методичних матеріалів з екологічного та гігієнічного виховання.	В залежності від обраного індикатора, але не рідше 1 разу в квартал

Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості

виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено непередбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на власному офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Міндовкілля.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Даний розділ не розглядається, адже виконання містобудівної документації «Детальний план території земельних ділянок з кадастровими номерами 3221284001:01:040:0058 та 3221284001:01:040:0057 в с. Княжичі Броварського району Київської області» не матиме транскордонного впливу.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ

Метою стратегічної екологічної оцінки Детального плану території є необхідність оцінювання наслідків виконання документів державного планування, сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони навколишнього природного середовища, безпеки життєдіяльності та охорони здоров'я населення, а також інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування з врахуванням сучасного стану території, деталізації архітектурно-планувальних рішень раніше розробленої містобудівної документації.

Підставою для розроблення Детального плану території земельних ділянок з кадастровими номерами 3221284001:01:040:0058 та 3221284001:01:040:0057 в с. Княжичі Броварського району Київської області є Рішення Броварської міської ради від 30.11.2023 №1404-59-08.

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документу державного планування.

У звіті про стратегічну екологічну оцінку документа державного планування проведено оцінку наслідків виконання детального плану території на навколишнє природне середовище, у тому числі для здоров'я населення та зобов'язань у сфері охорони довкілля і заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також заходів щодо моніторингу цих наслідків.

На основі статистичної інформації, адміністративних даних, результатів досліджень було охарактеризовано поточний стан довкілля області, громади та території проєктування, стан довкілля та умови життєдіяльності населення на територіях, що ймовірно зазнають впливу внаслідок виконання документа державного планування.

Стан навколишнього середовища території, яка розглядається, визначається санітарним станом повітря, води, ґрунту, акустичним режимом, благоустроєм території.

В результаті планованої діяльності не будуть помітно порушені стан довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я на територіях, які зазнають впливу планованого будівництва.

Наслідки для навколишнього природного середовища, що ймовірно будуть проявлятися внаслідок виконання проєктних рішень полягають в забрудненні атмосферного повітря, впливі на ґрунтове середовище від роботи будівельної техніки при розміщенні будівлі торгівлі, а також видобутку підземних вод, утворенні стічних вод, зберіганні твердих побутових та інших відходів при експлуатації об'єкта.

Враховуючи прийнятний вплив на об'єкти навколишнього середовища, дотримання екологічних та санітарно-гігієнічних нормативів, а також по сукупності усіх інших факторів, які пов'язані з планованою діяльністю, слідує,

що негативних соціально-економічних процесів у навколишньому природному середовищі розміщення проєктної забудови не виникне, за умови дотримання всіх норм, правил та передбачених заходів при зведені та експлуатації подібних об'єктів.

За рахунок будівельних, технологічних та природоохоронних заходів, направлених на вдосконалення технологічного процесу, експлуатація об'єкта є екологічно безпечною. Планована діяльність не здійснюватиме негативного впливу на об'єкти, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність, зокрема території з природоохоронним статусом.

При затвердженні документа державного планування (детального плану території) виключені зміни існуючого рівня ризиків впливу на здоров'я.

Транскордонний вплив не передбачається.

СПИСОК ВИКОРИСТАНЕНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
2. Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
3. Закон України «Про забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя населення»;
4. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»;
5. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
6. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
7. Закон України «Про екологічну мережу України»;
8. Закон України «Про охорону земель»;
9. Закон України «Про рослинний світ»;
10. Закон України «Про тваринний світ»;
11. Закон України «Про генеральну схему планування території України»;
12. Водний кодекс України;
13. Земельний кодекс України;
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2001 року, №1655 «Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря» (із змінами, внесеними згідно з постановою КМ від 16.06.2004 року № 769);
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 року, № 1780 «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел» (із змінами, внесеними згідно з постановою КМ від 16.06.2004 № 769);
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2001 року, № 1598 «Про затвердження переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню»;
17. Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля, затверджений постановою Кабміну від 13.12.2017 № 989;
18. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені наказом МОЗ України від 19.06.1996 № 173, який зареєстровано в Мін'юсті України 24.07.1996 за № 379/1404;
19. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
20. ДБН Б.11-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»;
21. ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій території»;
22. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія»;
23. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
24. ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»;
25. ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму»;
26. ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та Інфразвуку»;
27. ДСТУ-Н Б В.1.1-35:2013 «Настанова з розрахунку рівнів шуму в приміщеннях і на територіях»;
28. Екологічний паспорт Київської області;

29. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Київської області у 2022 році;
30. Стратегія розвитку Київської області на 2021 - 2027 роки;
31. Довідка про виконання Програми соціально-економічного та культурного розвитку Броварської міської територіальної громади за 2022 рік;
32. Веб-портал «SaveEcoBot»;
33. Інтерактивний картографічний веб-застосунок «Biodiversity Viewer» (<https://uncg.org.ua/biodiversity-viewer/>);
34. Інтерактивний картографічний веб-застосунок «Смарагдова мережа України: база даних – Species of Resolution 6. Database» (<http://emerald.net.ua>);
35. Атлас об'єктів природно-заповідного фонду України (<https://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-10.html>).
36. Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022.